

**DOKUMENTAČNÍ ZPRAVODAJ
ZA LEDEN – ÚNOR 2021**

**Oddělení knihovnicko-informačních služeb
VÚPSV, v. v. i.**

<https://www.vupsv.cz/>

OBSAH

ČESKÁ PERIODIKA A SPECIÁLNÍ DOKUMENTY

Sociální politika	5
Nemocenské zabezpečení a zdravotní pojištění	5
Úrazové zabezpečení	6
Sociální pomoc – všeobecné otázky	6
Postižení občané	10
Staří lidé	10
Péče o rodinu a děti, mládež, ženy	10
Chudí	12
Ekonomie, ekonomický rozvoj, daně	13
Životní úroveň, problémy chudoby	13
Práce, zaměstnanost, mzdy	14
Personální řízení, vzdělávání a výcvik	18
Obyvatelstvo, migrace	19
Různé	20

ZAHRANIČNÍ PERIODIKA A SPECIÁLNÍ DOKUMENTY

Sociální politika	22
Sociální zabezpečení – všeobecné otázky.....	25
Důchodové zabezpečení ...	28
Sociální pomoc – všeobecné otázky	29
Postižení občané	30
Staří lidé	30
Péče o rodinu a děti, mládež, ženy	31
Cizinci	33
Životní úroveň, problémy chudoby	37
Práce, zaměstnanost, mzdy	39
Obyvatelstvo, migrace	49

NOVÉ INFORMAČNÍ MATERIÁLY A PUBLIKACE VE FONDU KNIHOVNY

50

ČESKÁ PERIODIKA A SPECIÁLNÍ DOKUMENTY

SOCIÁLNÍ POLITIKA

Pozitivní společenský dopad koronaviru? Impuls k úvahám o solidaritě, empatii, důstojnosti a základním nepodmíněném příjmu / Jiří Mertl.

In: **FÓRUM sociální politiky**. - ISSN 1802-5854. - Roč. 14, č. 5 (2020), s. 29-35. - lit.

V reakci na negativní socio-ekonomické dopady vládních opatření proti šíření koronaviru se autor zamýšlí nad zavedením základního nepodmíněného příjmu jako významné součásti životaschopné sociální politiky.

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-5-2020/?wpdmdl=9027&refresh=603fd8d99728d1614797017>

Deskriptory: ČR, COVID-19, solidarita, spravedlnost sociální, politika sociální, prognózování sociální, ochrana sociální, koncepce budoucí, příjem minimální, redistribuce

Úvahy o sociálně ekonomických dopadech covidu-19 v kontextu českých národních zájmů / Jaroslav Šulc.

In: **FÓRUM sociální politiky**. - ISSN 1802-5854. - Roč. 14, č. 6 (2020), s. 35-39.

Článek se zabývá sociálními a ekonomickými dopady koronavirové pandemie. Zdůrazňuje, že její důsledky zpochybňují neoliberalní globálně aplikovaný model ekonomického rozvoje. Podle autora je třeba nově definovat roli státu a posílit krizové řízení. Česká republika by měla impuls koronavirové pandemie využít k tomu, aby opustila model ekonomiky založené na levné pracovní síle a slabých sociálních standardech.

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-6-2020/?wpdmdl=9775&refresh=603fda704a9c01614797424>

Deskriptory: ČR, rozvoj sociální, soudržnost sociální, COVID-19, krize ekonomická, ukazatele sociální, situace ekonomická, situace sociální

NEMOCENSKÉ ZABEZPEČENÍ A ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Pracovnílékařské prohlídky a posudky v nouzovém stavu od 8.12.2020 / Matyáš Fošum.

In: **Práce a mzda**. - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 1 (2021), s. 10-11.

Deskriptory: ČR, lékařství pracovní, COVID-19, informace

Zdravotní pojištění na přelomu let 2020 a 2021 v příkladech / Antonín Daněk.

In: **Práce a mzda**. - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 1 (2021), s. 31-35.

Deskriptory: ČR, pojištění zdravotní, základ vyměřovací, informace, zaměstnanci, osoby

Důležité částky a změny ve zdravotním pojištění od 1. 1. 2021 / Antonín Daněk.

In: **Práce a mzda**. - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 1 (2021), s. 36-39.

Ve zdravotním pojištění je v některých případech důležitá výše příjmu zúčtovaná zaměstnavatelem zaměstnanci. Na které konkrétní částky vyměřovacího základu by se měli zaměstnavatelé v roce 2021 zaměřit a jak se mění podmínky pro zaměstnavatele a OSVČ?

Deskriptory: ČR, pojištění zdravotní, základ vyměřovací, příjmy, zaměstnavatelé, samostatní

Krizové ošetřovné pro školní rok 2020/2021 / Květoslava Cimlerová, Šárka Chotěborská.

In: **Právo a rodina**. - ISSN 1212-866X. - Roč. 23, č. 1 (2021), s. 24-28.

Deskriptory: ČR, ošetřovné, COVID-19, podmínky nároku, zaměstnanci, samostatní, mimořádná okamžitá pomoc

Zaměstnanci a systém nemocenského a zdravotního pojištění v roce 2021 / Antonín Daněk.

In: **Práce a mzda**. - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 2 (2021), s. 28-32.

Deskriptory: ČR, pojištění zdravotní, zab. nemocenské, osoby, základ vyměřovací, zaměstnanci, informace

Příjem zaměstnance nižší než minimální mzda ve zdravotním pojištění / Antonín Daněk.

In: **Práce a mzda**. - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 2 (2021), s. 33-35.

Deskriptory: ČR, pojištění zdravotní, zaměstnanci, poměr pracovní, práce konané mimo pracovní poměr, pojistné, mzda minimální, základ vyměřovací, samostatní

ÚRAZOVÉ ZABEZPEČENÍ

Odškodnění pracovního úrazu nebo nemoci z povolání / Tomáš Neugebauer.

In: **Práce a mzda**. - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 2 (2021), s. 23-27.

Text se věnuje změnám v oblasti nároku na poskytnutí náhrad škody a nemajetkové újmy v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, které jsou platné od 1.1.2021. Podrobně pak rozebírá jednotlivé body: zproštění povinnosti poskytnutí náhrad; kdy náhrady náleží; jaké se poskytují náhrady; náhrady za smrtelný pracovní úraz; náhrady ve zvláštních případech; zákonné pojištění zaměstnavatele; vypořádání náhrad; jiná škoda nebo nemajetková újma na zdraví zaměstnance.

Deskriptory: ČR, úrazy pracovní, choroby z povolání, náhrada škody, právo pracovní, podmínky nároku, zákonodárství, zab. úrazové

SOCIÁLNÍ POMOC – VŠEOBECNÉ OTÁZKY

Mimořádná okamžitá pomoc na úhradu výdajů školáka / Katarina Krajčová, Zuzana Ščuková.

In: **Právo a rodina**. - ISSN 1212-866X. - Roč. 22, č. 11-12 (2020), s. 41-48.

Deskriptory: ČR, mimořádná okamžitá pomoc, žáci, výdaje, podmínky nároku, pomoc sociální, dávky, pomoc sociální-dávky, potřebnost, nouze hmotná

Jak daleko, jak blízko? Příspěvek k debatě o vzájemném vztahu sociální práce a sociální pedagogiky / Zdeňka Dohnalová.

In: **Listy sociální práce**. - ISSN 2336-2332. - Roč. 8, č. 24 (2020), s. 5-6. - lit.

Deskriptory: ČR, práce sociální, pracovníci sociální, definice, pedagogika, kariéra profesionální

Jak se sedí na dvou židličkách aneb sociální pracovník manažerem / Andrea Tajanovská.

In: **Listy sociální práce**. - ISSN 2336-2332. - Roč. 8, č. 24 (2020), s. 12-13.

Deskriptory: ČR, práce sociální, pracovníci sociální, kariéra profesionální, manažeři, služby sociální

Integrační programy v obcích se sociálně vyloučenými lokalitami 2. díl / Jan Vašat.

In: **Listy sociální práce**. - ISSN 2336-2332. - Roč. 8, č. 24 (2020), s. 15-16. - lit.

Konkrétní faktory ovlivňující úspěšnost integračních programů na lokální úrovni.

Deskriptory: ČR, obce, vyloučení sociální, integrace, projekty

Sociální exkluze a sociální práce 3. díl - Etnizující přístup jako riziko sociální práce se sociálně exkludovanými / Alena Kajanová, David Urban.

In: **Listy sociální práce**. - ISSN 2336-2332. - Roč. 8, č. 24 (2020), s. 17. - lit.

Deskriptory: ČR, práce sociální, pracovníci sociální, vyloučení sociální, teorie, služby sociální

Prostory k bydlení, na které lze poskytovat dávky na bydlení / Marek Blecha.

In: **Listy sociální práce**. - ISSN 2336-2332. - Roč. 8, č. 24 (2020), s. 18-19.

Článek se věnuje jednotlivým typům prostor k bydlení, na které lze poskytovat dávku státní sociální podpory – příspěvek na bydlení a dávku pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení.

Deskriptory: ČR, pomoc sociální, pomoc sociální-dávky, dávky, podmínky nároku, bydlení, příspěvek na bydlení, doplatek na bydlení, podpora sociální

Přispěl zákon o sociálních službách ke zvýšení jejich dostupnosti? / Ladislav Průša.

In: **Demografie**. - ISSN 0011-8265. - Roč. 62, č. 2 (2020), s. 102-114. - obr., tab., lit.

Základní typy sociálních služeb. Faktory determinující dostupnost sociálních služeb. Vývoj kapacit v pobytových zařízeních sociálních služeb pro seniory v letech 2007–2018.

Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/123310410/13005320q2_102-114.pdf/1ca4f1ea-6cb8-4342-be14-7b30a5c35374?version=1.1

Deskriptory: ČR, služby sociální, zákonodárství, ústavy, staří, statistika, ukazatele, zařízení sociálních služeb

Interpretace očekávání těch druhých sociálními pracovníky / Libor Musil.

In: **Sociální práce/Sociálna práca**. - ISSN 1213-6204. - Roč. 20, č. 6 (2020), s. 5-22. - tab., lit.

Cílem článku je hledat odpověď na otázku: Jak očekávání těch druhých v organizačním prostředí interpretují sociální pracovníci, kterých se tato očekávání týkají? Tato otázka vychází z předpokladu, že lidé, od nichž ostatní něco očekávají, tako očekávání interpretují.

Deskriptory: ČR, práce sociální, pracovníci sociální, ÚPSV, metody, teorie, služby sociální, psychologie

Koncepce očekávání jako komplexní evaluační nástroj v sociálních vědách / Karel Řezáč.

In: **Sociální práce/Sociální práca.** - ISSN 1213-6204. - Roč. 20, č. 6 (2020), s. 23-34. - tab., lit.

Cílem této teoretické studie je představit koncepci očekávání jako komplexní nástroj sloužící k evaluaci určitého stavu sociální reality v rámci oblasti sociálních věd.

Deskriptory: ČR, práce sociální, pracovníci sociální, teorie, metody, věda

Analýza pripravenosti poskytovateľov sociálnych služieb na hodnotenie podmienok kvality (systémová perspektíva) / Andrej Mátel, Bohuslav Kuzyšin.

In: **Sociální práce/Sociální práca.** - ISSN 1213-6204. - Roč. 20, č. 6 (2020), s. 35-54. - tab., obr., lit.

Deskriptory: ČR, práce sociální, pracovníci sociální, kvalita sociálních služeb, služby sociální, systém

Jedna z nejvíce hated job v ČR? Práce s migranty a reakce okolí / Agnieszka Zogata-kusz.

In: **Sociální práce/Sociální práca.** - ISSN 1213-6204. - Roč. 20, č. 6 (2020), s. 73-89. - lit.

Cílem článku je zjistit, s jakými reakcemi okolí se setkávají osoby pracující s migranty v neziskových organizacích v souvislosti se svou prací a jak tyto reakce ovlivňují jejich práci či život.

Deskriptory: ČR, práce sociální, pracovníci sociální, cizinci, organizace neziskové, šetření, výzkum, mínění veřejné, uspokojení z práce

Služby pro lidi se smyslovým postižením: rozdíly mezi nabídkou a poptávkou / Daniela Jaklová Střihavková.

In: **Sociální práce/Sociální práca.** - ISSN 1213-6204. - Roč. 20, č. 6 (2020), s. 107-121. - lit.

Text zjišťuje, v čem se liší a v čem se podobají představy lidí se smyslovým postižením o poptávce po sociálních službách a představy poskytovatelů služeb o nabídce sociálních služeb pro lidi se smyslovým postižením.

Deskriptory: ČR, práce sociální, pracovníci sociální, postižení, postižení zrakově, postižení sluchově, služby sociální, výzkum, šetření

Efektívne intervencie pre znižovanie záťaže neformálnych opatrovateľov osob s demenciou pri Alzheimerovej chorobe: systematický prehľad / Marta Nemčíková, Zuzana Katreniaková, Patricia Dobříková, Iveta Nagyová.

In: **Sociální práce/Sociální práca.** - ISSN 1213-6204. - Roč. 20, č. 6 (2020), s. 122-140. - tab., obr., lit.

Deskriptory: ČR, pečovatelé, péče o osobu blízkou, péče sociálně zdravotní, postižení mentálně, pomoc sociální v rodině

Modely financování dlouhodobé péče / Jaroslav Vostatek.

In: **FÓRUM sociální politiky**. - ISSN 1802-5854. - Roč. 14, č. 6 (2020), s. 2-14. - obr., tab., lit.

Analýza systémů financování dlouhodobé péče ve vybraných zemích OECD a propojení dlouhodobé péče zejména se systémy zdravotní péče. Začlenění dlouhodobé péče do obecných sociálních modelů: liberální, konzervativní (křesťansko-demokratický) sociálně-demokratický a neoliberální.

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-6-2020/?wpdmdl=9775&refresh=603fda704a9c01614797424>

Deskriptory: Mezinárodní, OECD, péče dlouhodobá, péče sociálně zdravotní, financování, modelování, péče zdravotní, staří, výdaje, politika sociální, systém, stát sociální

Péče sociálních pracovníků o sebe v pracovních podmínkách na obecních úřadech / Olga Hubíková.

In: **FÓRUM sociální politiky**. - ISSN 1802-5854. - Roč. 14, č. 6 (2020), s. 15-21. - tab., lit.

Článek se věnuje problematice péče sociálních pracovníků o sebe a také péče zaměstnavatelů o sociální pracovníky, včetně pracovních podmínek, které mohou různým formám péče sociálních pracovníků přímo na pracovišti buď bránit, nebo jim naopak napomáhat či je přímo podporovat.

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-6-2020/?wpdmdl=9775&refresh=603fda704a9c01614797424>

Deskriptory: ČR, práce sociální, pracovníci sociální, VÚPSV, obce, uspokojení z práce, podmínky pracovní, kariéra profesionální, péče o pracovníky

Nedostatky při poskytování mimořádné okamžité pomoci na úhradu výdajů školáka / Katarina Krajčová, Zuzana Ščuková.

In: **Právo a rodina**. - ISSN 1212-866X. - Roč. 23, č. 1 (2021), s. 12-18.

Deskriptory: ČR, žáci, mimořádná okamžitá pomoc, výdaje, podmínky nároku, dávky, pomoc sociální-dávky

Demotivative Effect of Social on the Labor Supply of Low-Skilled Workers [Demotivativní účinek sociálního zabezpečení na nabídku pracovních sil pro méně kvalifikované pracovníky] / Vlastimil Beran.

In: **Proceedings of the International Scientific Conference : Economic and Social Policy** / Veronika NÁLEPOVÁ.

Ostrava : Vysoká škola PRIGO, 2020. - ISBN 978-80-87291-27-6. - Mezinárodní vědecká konference "Economic and Social policy". 1.-3.9.2020, Trojanovice.

Sociální dávky zahrnují poskytování finanční pomoci od státu občanům, kteří se ocitli v obtížné životní situaci. Je tedy logické předpokládat, že sociální dávky představují nejnižší hranici příjmu domácnosti (aniž by to byla chyba žadatele). Zatímco v České republice je závazek státu poskytovat občanům v obtížných životních situacích nesporný, neměl by být v rozporu s trhem práce. U většiny domácností v České republice představuje příjem jednotlivců (domácností) z práce finanční zdroje potřebné k pokrytí jejich výdajů. Tento článek analyzuje konflikt mezi sociálními dávkami a odměnou za práci v letech 2001 až 2019, kdy byly v České republice zavedeny pouze dva systémy sociálních dávek. Další změny představovaly pouze matematické úpravy parametrů těchto dvou systémů. Analýza provedená ve vybraných letech v tomto období týkající se osamocených osob srovnává příjem ze sociálních dávek s příjmem z práce (na jedné straně průměrná hrubá mzda, 60% střední mzdy a minimální mzda a na druhé straně čistý mzda a čistý příjem domácnosti).

Deskriptory: ČR, pomoc sociální-dávky, osoby v kritické situaci, trh práce, politika sociální, ukazatele sociální, mzda minimální, mzdy, příjmy-domácnosti, osamělí

POSTIŽENÍ OBČANÉ

Od hodnocení dopadů doby koronavirové na opatrovnické soudnictví až k úvaze o schvalovacím výsledku / Hana Beranová.

In: **Právo a rodina**. - ISSN 1212-866X. - Roč. 22, č. 11-12 (2020), s. 6-9.

Deskriptory: ČR, opatrovnictví, řízení soudní, COVID-19

Duševní poruchy a omezení svéprávnosti v České republice v regionálním pohledu / Lubica Juríčková, Kateřina Ivanová, Blanka Nechanská, David Pánek.

In: **Demografie**. - ISSN 0011-8265. - Roč. 62, č. 2 (2020), s. 91-101. - obr., tab., lit.

Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/123310410/13005320q2_91-101.pdf/b37e1556-51c3-496d-895c-4073b3bb6bcf?version=1.1

Deskriptory: ČR, postižení mentálně, postižení, psychiatrie, práva lidská, právo občanské, řízení soudní, statistika, kraje, regiony

STAŘÍ LIDÉ

Města a jejich senioři / Oldřich Čepelka.

In: **FÓRUM sociální politiky**. - ISSN 1802-5854. - Roč. 14, č. 6 (2020), s. 39-43.

Přehled aktivit a akcí pořádaných ve prospěch seniorů (osob ve věku 60+) orgány měst, místních neziskových organizací, škol a dalších subjektů na základě průzkumu let 2019 a 2020.

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-6-2020/?wpdmdl=9775&refresh=603fda704a9c01614797424>

Deskriptory: ČR, staří, stárnutí, stárnutí aktivní, demografie, skupiny věkové, kvalita života, orgány správní, organizace neziskové, služby sociální, bydlení

PÉČE O RODINU A DĚTI, MLÁDEŽ, ŽENY

Účinnost rodinné politiky v České republice / Lucie Kábelová, Markéta Arltová.

In: **Politická ekonomie**. - ISSN 0032-3233. - Roč. 68, č. 6 (2020), s. 679-694. - obr., tab., lit.

Cílem článku je pomocí vícenásobného regresního modelu odhadnout vliv daňových, sociálně dávkových a ekonomických faktorů na úhrnnou plodnost v České republice v letech 1993–2018.

Dostupné z: <https://polek.vse.cz/pdfs/pol/2020/06/04.pdf>

Deskriptory: ČR, politika populační, rodina, politika sociální, porodnost, modelování, teorie, struktura populace, vývoj,

90. výročí založení Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí / Markéta Kačerová Nováková, Romana Rogalewiczová.

In: **Právo a rodina**. - ISSN 1212-866X. - Roč. 22, č. 11-12 (2020), s. 1-5.

Historie Úřadu a právní základ jeho činnosti.

Deskriptory: ČR, ochrana sociálně-právní, děti, organizace mezinárodní

Bydliště dítěte a protiprávní přemístění dítěte (1.) / Pavel Kotrady.

In: **Právo a rodina**. - ISSN 1212-866X. - Roč. 22, č. 11-12 (2020), s. 10-17. Pokrač.

Deskriptory: ČR, děti, bydlení, rodičovství, řízení soudní, právo rodinné, právo občanské

Ještě k ústavní výchově: Přemísťování dětí v rámci sítě zařízení / Martin Ježek.

In: **Právo a rodina**. - ISSN 1212-866X. - Roč. 22, č. 11-12 (2020), s. 18-24.

Problematika stěhování dětí s nařízenou ústavní výchovou v rámci sítě školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy.

Deskriptory: ČR, děti problémové, ústavy, systém, řízení soudní

Děti uprostřed domácího násilí / Ludmila Čírtková.

In: **Právo a rodina**. - ISSN 1212-866X. - Roč. 22, č. 11-12 (2020), s. 25-33. - lit.

Dopady domácího násilí mezi rodiči na děti.

Deskriptory: ČR, násilí v rodině, matky, děti ohrožené

Rodičovská odpovědnost ve světě (3.) / Romana Rogalewiczová.

In: **Právo a rodina**. - ISSN 1212-866X. - Roč. 22, č. 11-12 (2020), s. 34-37.

Pojetí rodičovské odpovědnosti a její právní zakotvení v Rusku, Řecku, Slovensku, USA, Španělsku, Švédsku, Švýcarsku, Ukrajině a Velké Británii.

Deskriptory: Mezinárodní, rodičovství, definice, Rusko, Řecko, SR, USA, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Ukrajina, V. Británie

K otázce tzv. dětských dluhů / Hana Boulová.

In: **Právo a rodina**. - ISSN 1212-866X. - Roč. 22, č. 11-12 (2020), s. 38-41.

Informace o změnách právních předpisů majících zamezit vzniku tzv. dětských dluhů a oddělit majetkové sféry osoby jako nezletilého a jakožto dospělého (zletilého). Zvýšení právní ochrany nezletilého při právním jednání. Plnění peněžitého dluhu nezletilým. Ujednání o smluvní pokutě nezletilým. Přejedání nájmu bytu na nezletilého. Odpovědnost za škodu způsobenou nezletilým mladším 13 let.

Deskriptory: ČR, děti, právo občanské, ochrana sociálně-právní, insolvence

Evaluace sociální inovace: Vyhodnocování a plánování v oblasti sociálně-právní ochrany dětí za využití nástroje Outcomes Star / Soňa Kalenda.

In: **Sociální práce/Sociální práca**. - ISSN 1213-6204. - Roč. 20, č. 6 (2020),

s. 90-106. - obr., tab., lit.

Deskriptory: ČR, práce sociální, pracovníci sociální, děti ohrožené, ochrana sociálně-právní, metody, teorie, hodnocení, rodina ohrožená, plánování

Soudní dohled nad péčí o nezletilé v přeshraničních případech / Jakub Lorenc.

In: **Právo a rodina**. - ISSN 1212-866X. - Roč. 23, č. 1 (2021), s. 1-7.

Institut dohledu v českém právu. Vnitrostátní procesní úprava. Dohled v přeshraničních případech.

Deskriptory: ČR, děti, ochrana sociálně-právní, řízení soudní, rodičovství, děti ohrožené, styky mezinárodní, zákonodárství

Bydliště dítěte a protiprávní přemístění dítěte (2.) / Pavel Kotrady.

In: **Právo a rodina**. - ISSN 1212-866X. - Roč. 23, č. 1 (2021), s. 8-12.

Jak postupovat, pokud k protiprávnímu přemístění dítěte dojde. Povinností soudu a dalších subjektů zúčastněných na rozhodování ve věci péče o nezletilé dítě edukovat rodiče o protiprávnosti jednostranné změny bydliště dítěte, působit preventivně tak, aby k jednostranné změně bydliště nedošlo, a pokud již taková situace nastane, využít veškerých prostředků k tomu, aby nedošlo k narušení vztahu dítěte s druhým rodičem nebo jinému zásahu do nejlepšího zájmu dítěte.

Deskriptory: ČR, děti, rozvody, bydlení, řízení soudní, ochrana sociálně-právní, rodičovství

Institut nikáh al-mut'ah a jeho dopady v českém právu (1.) / Kristina Sedláková Salibová.

In: **Právo a rodina**. - ISSN 1212-866X. - Roč. 23, č. 1 (2021), s. 18-23. Pokrač.

Článek se věnuje institutu "dočasného manželství", který je zvláštní formou manželství v islámském právu. Cílem je zodpovědět otázku jeho dopadu a dosahu v oblasti mezinárodního práva soukromého a analyzovat, zda tento institut naplňuje podmínky pro jeho případné uznání v českém právním řádu.

Deskriptory: ČR, manželství, zákonodárství, cizinci, styky mezinárodní

CHUDÍ

Pandemie covidu-19 a osoby bez domova / Olga Nešporová.

In: **FÓRUM sociální politiky**. - ISSN 1802-5854. - Roč. 14, č. 5 (2020), s. 35-37.

Stát se opírá o rozhovory s vedoucími pracovníky a úředníky v oblasti sociální práce a sociálních služeb a přináší informace o dopadu jarní pandemie na osoby bez domova z Ústeckého kraje a Hlavního města Prahy.

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-5-2020/?wpdmdl=9027&refresh=603fd8d99728d1614797017>

Deskriptory: ČR, COVID-19, bezdomovci, práce sociální, služby sociální, streetwork, VÚPSV, pracovníci sociální

EKONOMIE, EKONOMICKÝ ROZVOJ, DANĚ

Předpověď vývoje HDP za využití prognostické chyby minulých predikcí: překročí české instituce svůj stín? / Jiří Šindelář, Michal Erben.

In: **Scientia et Societas**. - ISSN 1801-7118. - Roč. 16, č. 3 (2020), s. 70-76. - tab., obr., lit.

Dostupné z: <https://sets7.webnode.cz/files/200000307-813b9813bb/Scientia%202020%20web.pdf>

Deskriptory: ČR, HDP, prognózování, vývoj, modelování, COVID-19, metody, ekonomika

Začínající dopady SARS-CoV-2 do veřejných financí ČR: makrofinanční analýza vybraných položek rozpočtové kapitoly MPSV v komparaci s rokem 2009 / Jiří Vopátek.

In: **FÓRUM sociální politiky**. - ISSN 1802-5854. - Roč. 14, č. 5 (2020), s. 16-25. - tab., lit., příl.

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-5-2020/?wpdmdl=9027&refresh=603fd8d99728d1614797017>

Deskriptory: ČR, COVID-19, krize ekonomická, ekonomika, rozpočet státní, HDP, daně, příjmy, výdaje, ukazatele

Koronavirus a makroekonomická opatření české vlády / Ilona Švihlíková.

In: **FÓRUM sociální politiky**. - ISSN 1802-5854. - Roč. 14, č. 5 (2020), s. 37-39.

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-5-2020/?wpdmdl=9027&refresh=603fd8d99728d1614797017>

Deskriptory: ČR, COVID-19, rozpočet státní, ekonomika, politika hospodářská, daně, ukazatele

ŽIVOTNÍ ÚROVEŇ, PROBLÉMY CHUDOBY

Téma sociálně vyloučených lokalit z perspektivy lokálních politických aktérů / Jan Vašat, Nikola Blahoutová.

In: **FÓRUM sociální politiky**. - ISSN 1802-5854. - Roč. 14, č. 6 (2020), s. 22-29. - tab., lit.

Stať se zabývá přístupem lokální politické reprezentace k tématu sociálně vyloučených lokalit. Výzkum byl realizován v obci Krupka v Ústeckém kraji, který je tématem sociální exkluze silně zasažen. Kvalitativní výzkum byl realizován prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů s politickými představiteli v Krupce a doplněn o analýzu dokumentů vážících se k tématu.

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-6-2020/?wpdmdl=9775&refresh=603fda704a9c01614797424>

Deskriptory: ČR, vyloučení sociální, obce, kraje, šetření, výzkum, chudoba

PRÁCE, ZAMĚSTNANOST, MZDY

Nezaměstnanost a volná pracovní místa / Andrea Čížková.

In: **Politická ekonomie**. - ISSN 0032-3233. - Roč. 68, č. 6 (2020), s. 607-629. - tab., obr., lit.

Cílem článku bylo modelovat vliv agregátní poptávky po finálních statcích v rámci empiricky orientovaného dynamického modelu nezaměstnanosti novým a originálním způsobem. Modelovaný transmisní mechanismus vychází z toho, že vysoká nezaměstnanost vede k nízké agregátní poptávce po finálních statcích, což je hlavní důvod, proč firmy otevírají pouze málo volných pracovních míst. Intenzitu působení transmisního mechanismu autoři zkoumají ve dvou velmi rozličných ekonomikách (Španělsko, Spojené království).

Dostupné z: <https://polek.vse.cz/pdfs/pol/2020/06/01.pdf>

Deskriptory: Mezinárodní, Španělsko, V. Británie, teorie, modelování, metody, nezaměstnanost

Dopady nástupu koronavirové krize na trh práce v ČR / Pavel Kaczor.

In: **FÓRUM sociální politiky**. - ISSN 1802-5854. - Roč. 14, č. 5 (2020), s. 2-8. - obr., tab., lit.

Článek se zaměřuje na dopady tzv. koronavirové krize na trh práce ČR v období únor až červenec 2020. Analyzovány jsou zejména ukazatele tzv. registrované nezaměstnanosti, a to nejenom z pohledu makroekonomického, ale také s důrazem na výrazné regionální rozdíly v dopadech pandemie. Součástí prezentovaných komparací je také srovnání prvních měsíců koronakrize na trh práce v ČR s nástupem tzv. velké recese v roce 2008.

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-5-2020/?wpdmdl=9027&refresh=603fd8d99728d1614797017>

Deskriptory: ČR, trh práce, COVID-19, nezaměstnanost, regiony, obce, krize ekonomická, ukazatele

Práce z domova – popis stavu před pandemií a možné konsekvence do nových poměrů organizace práce / Renata Kyzlinková, Soňa Veverková, Helena Vychová.

In: **FÓRUM sociální politiky**. - ISSN 1802-5854. - Roč. 14, č. 5 (2020), s. 9-15. - obr., tab., lit.

Analýza toho, jak častý a jak vnímaný byl home office v České republice před začátkem koronavirové pandemie a jaké proměny doznal během první koronavirové vlny. Aktuální shrnutí podstatných ekonomických, pracovněprávních i sociálněpsychologických aspektů práce z domova.

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-5-2020/?wpdmdl=9027&refresh=603fd8d99728d1614797017>

Deskriptory: ČR, trh práce, práce z domova, telework, COVID-19, VÚPSV, organizace práce, flexibilita pracovní, uspokojení z práce, sladění pracovního a rodinného života, výhody zaměstnanecké

Hodnocení implementace české aktivační politiky / Barbora Grundělová.

In: **Sociální práce/Sociálna práca**. - ISSN 1213-6204. - Roč. 20, č. 6 (2020), s. 55-72. - tab., lit.

Text vychází z konceptu street-level byrokracie, mikro-institucionální teorie implementace politik a pojetí aktivace jako kontinua mezi bipolárními modely aktivace.

Deskriptory: ČR, politika zaměstnanosti, úřady práce, uchazeči o práci, práce sociální, služby zaměstnanosti, šetření, výzkum, nezaměstnaní, návrat do práce, integrace, teorie, modelování

Minimální a zaručená mzda dle zákoníku práce a prováděcích nařízení vlády od 1.1.2021 / Alena Chládková.

In: **Práce a mzda**. - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 1 (2021), s. 12-15.

Deskriptory: ČR, mzda minimální, mzda zaručená, právo pracovní, zákonodárství, výše, doba pracovní

Náhrada mzdy, platu nebo odměny z dohod konaných mimo pracovní poměr při dočasné pracovní neschopnosti (karanténě) od roku 2021 / Růžena Klímová.

In: **Práce a mzda**. - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 1 (2021), s. 16-20. - tab.

Problematika je ilustrována na příkladech.

Deskriptory: ČR, náhrada mzdy, podmínky nároku, neschopnost pracovní, práce konané mimo pracovní poměr, zab. nemocenské, nemocenské, výpočet

Povinný podíl za rok 2020 / Eva Svěřčinová.

In: **Práce a mzda**. - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 1 (2021), s. 21-27. - tab.

Co je to povinný podíl a na které zaměstnavatele se vztahuje. Jak vypočítat průměrný roční přepočtený počet všech zaměstnanců zaměstnavatele. Jakými způsoby lze povinný podíl za rok 2020 splnit. Oznámení o povinném podílu za rok 2020. Kontrola povinného podílu. Vše demonstrováno na konkrétních příkladech.

Deskriptory: ČR, zaměstnanost, postižení, zaměstnavatelé, práce-postižení

Dohoda o pracovní činnosti a překážka v práci na straně zaměstnavatele / Petr Bukovjan.

In: **Práce a mzda**. - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 1 (2021), s. 46-49.

Vyřešení právních otázek, zda lze v dohodě o pracovní činnosti sjednat výpovědní dobu v jiné než zákonem uvedené délce a zda zaměstnanci v tomto pracovněprávním vztahu přísluší náhrada odměny za dobu, kdy mu není z důvodů na straně zaměstnavatele přidělována žádná práce. Z rozsudku Nejvyššího soudu se dne 27.8.2020, sp. zn. 21 Cdo 1840/2020.

Deskriptory: ČR, práce konané mimo pracovní poměr, náhrada mzdy, řízení soudní, COVID-19

Vysílání zaměstnanců v rámci EU I. Transpozice směrnice evropskými státy, Slovensko / Nataša Randová, Lucie Hořejší.

In: **Práce a mzda**. - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 1 (2021), s. 28-30.

Směrnice Evropského parlamentu a Radu EU 2018/957 ze dne 28. června 2018. Mezi základní změny, které Směrnice do úpravy vysílání zaměstnanců přináší, je rozšíření tzv. tvrdého jádra pracovních podmínek hostitelského státu. To znamená, že na vyslaného zaměstnance se aplikuje širší právní úprava státu, do kterého je vyslán, pokud to pro něj bude výhodnější v porovnání s domácími pracovními podmínkami (pracovními podmínkami státu, ze kterého je zaměstnanec vyslán). Jak si při implementaci pravidel vedlo Slovensko.

Deskriptory: EU, SR, vysílání pracovníků

Konvergence české ceny práce / Jan Vlach.

In: **FÓRUM sociální politiky**. - ISSN 1802-5854. - Roč. 14, č. 6 (2020), s. 29-35. - obr., tab., lit.

Článek se zabývá českou konvergencí ke skupině zemí EU 15 během hospodářského cyklu 2009–2019. Dokládá, že tradiční česká politika levné práce ve spojení s podhodnoceným směnným kurzem v posledním hospodářském cyklu podstatně zpomalila mzdovou konvergenci s dopadem na životní úroveň obyvatelstva.

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-6-2020/?wpdmdl=9775&refresh=603fda704a9c01614797424>

Deskriptory: ČR, EU, náklady práce, produktivita práce, statistika, ukazatele, ekonomika, politika hospodářská, mzda průměrná, úroveň životní, krize ekonomická

A plea to Reflect on the Entanglements of Gendered Work Patterns and Digital Technologies [Prosba k zamyšlení nad zapojením genderových vzorců práce a digitálních technologií] / Annette von Alemann, Julia Gruhlich, Ilona Horwath, Lena Weber.

In: **Gender a výzkum/ Gender a Research**. - ISSN 2570-6578. - Roč. 21, č. 2 (2020), s. 2-12. - lit.

Úvodní stať speciálního čísla na téma Průmysl 4.0 a digitalizace práce z genderové perspektivy.

Deskriptory: Mezinárodní, digitalizace, automatizace, průmysl, ekonomika, trh práce, gender, nerovnost, COVID-19, organizace práce

Gender Relations at the Digitalised Workplace: The Interrelation Between Digitalisation, Gender, and Work [Genderové vztahy na digitalizovaném pracovišti: Vzájemný vztah mezi digitalizací, genderem a prací] / Bettina Kohlrausch, Lena Weber.

In: **Gender a výzkum/ Gender a Research**. - ISSN 2570-6578. - Roč. 21, č. 2 (2020), s. 13-31. - lit.

Součást speciálního čísla na téma Průmysl 4.0 a digitalizace práce z genderové perspektivy.

Deskriptory: Mezinárodní, digitalizace, automatizace, gender, trh práce, nerovnost, segmentace trhu práce, organizace práce

Perceptions of Technological Change at Work through a Gender Lens [Vnímání technologických změn v práci skrze genderového objektivu] / Katrin Golsch, Marco Seegers.

In: **Gender a výzkum/ Gender a Research**. - ISSN 2570-6578. - Roč. 21, č. 2 (2020), s. 32-58. - tab., obr., lit.

Součást speciálního čísla na téma Průmysl 4.0 a digitalizace práce z genderové perspektivy. Dopady a očekávání technologických změn na pracovišti z pohledu mužů a žen. V jaké míře ohrožují jejich budoucí jistoty zaměstnání nebo změny požadavky na kvalifikaci, zdraví nebo pracovní výkon. Analýza založená na datech ze socioekonomické panelové studie (SOEP, 2015–2017) srovnává muže a ženy napříč genderově typickými a genderově atypickými povoláními a identifikuje podmínky, které zvyšují nebo snižují vnímaná rizika technologických změn v práci. Výsledky naznačují, že technologické změny jsou v profesích s převahou žen vnímány jako nejohrožující, zejména u žen.

Deskriptory: SRN, automatizace, digitalizace, trh práce, gender, muži, ženy, organizace práce, nerovnost, segmentace trhu práce

The Gender Pay Gap in the Platform Economy: Comparing the Importance of Market and Organisational Dynamics on Two German Crowdfunding Platforms [Propast v odměňování mužů a žen v platformní ekonomice: Porovnání důležitosti tržní a organizační dynamiky na příkladu dvou německých crowdfunding platformách] / Anja-Kristin Abendroth.

In: **Gender a výzkum/ Gender a Research.** - ISSN 2570-6578. - Roč. 21, č. 2 (2020), s. 59-84. - tab., lit., příl.

Součást speciálního čísla na téma Průmysl 4.0 a digitalizace práce z genderové perspektivy.

Deskriptory: SRN, digitalizace, trh práce, organizace práce, gender, flexibilita pracovní, nerovnost, mzdy, odměňování

Srážky ze mzdy od 1.1.2021 / Miroslav Bulla.

In: **Práce a mzda.** - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 2 (2021), s. 12-13.

Nové parametry při výpočtu nezabavitelných částek na osobu dlužníka i na vyživované osoby.

Deskriptory: ČR, mzdy, výživné, minimum, výpočet

Cestovní náklady v roce 2021 / Jaroslava Pfeilerová.

In: **Práce a mzda.** - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 2 (2021), s. 14-16. - tab.

Náhrady jízdních výdajů. Ceny pohonných hmot. Náhrada zvýšených stravovacích výdajů při tuzemských pracovních cestách (stravné). Stravné při zahraničních cestách.

Deskriptory: ČR, náhrady cestovní, výše, informace

Vysílání zaměstnanců v rámci EU. II. Belgie, Polsko / Nataša Randlová, Lucie Hořejší.

In: **Práce a mzda.** - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 2 (2021), s. 17-20.

Národní právní úprava přeshraničního vysílání pracovníků v Belgii a Polsku.

Deskriptory: EU, Belgie, Polsko, vysílání pracovníků, harmonizace

Úvaha nad "dočasností" přidělení při agenturním zaměstnávání / Nataša Randlová, David Smolař.

In: **Práce a mzda.** - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 2 (2021), s. 21-22.

SDEU k dočasnosti přidělení. Postavení agenturních zaměstnanců v ČR. Dočasnost přidělení dle zákoníku práce.

Deskriptory: ČR, EU, harmonizace, zákonodárství, zaměstnávání agenturní, agentury práce, řízení soudní, právo pracovní

Výkladová stanoviska AKV (XXVII.) / Petr Bukovjan, Bořivoj Šubrt.

In: **Práce a mzda.** - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 2 (2021), s. 45-47.

1. Sjednání pracovního poměru na dobu určitou v rozporu se zákonem. 2. Průměrný výdělek pro účely určení výše odstupného. 3. Čerpání dovolené ve svátek po novele zákoníku práce 2021.

Deskriptory: ČR, vyjednávání kolektivní, právo pracovní, vztahy industriální, vztahy pracovní, poměr pracovní, dovolená, podmínky nároku, ukončení zaměstnání, kompenzace

Minimum Wage versus Social Benefits in the Czech Republic [Minimální mzda vs. sociální dávky v České republice] / Vlastimil Beran, Jana Godarová.

In: **Proceedings of the 5th International Conference on European Integration** / Michaela STANIČKOVÁ.

Ostrava : VŠB, 2020. - ISBN 978-80-248-4455-8. - ISSN 2571-029X. - Mezinárodní konference International Conference on European Integration 2020 (ICEI 2020), 3.-4.12.2020, Ostrava.

Minimální mzda si v roce 2020 získala značnou pozornost politiků Evropské unie, což se projevilo zvýšenou snahou podpořit jednotné metodiky stanovující výši minimální mzdy v Evropské unii. Tento krok představuje zcela zásadní zásah do svrchovanosti jednotlivých členských států a jejich fiskálních politik. Prohlubování rozdílu mezi minimální mzdou a státem zaručeným příjmem (sociální dávky) představuje důležitý motivační faktor pro efektivní fungování trhu práce v dané zemi. Článek se zaměřuje na porovnání struktury tohoto systému v České republice, Německu a Francii. Sledována a porovnávána je prioritně výše minimální mzdy, a to ve vztahu k sociálním dávkám (nástroj životního minima) a jejich relativnímu ukotvení zohledňující cenovou hladinu a kupní sílu.

Deskriptory: ČR, mzdy, mzda minimální, trh práce, pomoc sociální-dávky, EU, zab. sociální

PERSONÁLNÍ ŘÍZENÍ, VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCVIK

High-School Tokens: Choices and Experiences [Žetony na střední škole: Možnosti a zkušenosti] / Irena Smetáčková, Pavlík, Petr.

In: **Scientia et Societas**. - ISSN 1801-7118. - Roč. 16, č. 3 (2020), s. 5-19. - lit., příl. Cílem studie bylo identifikovat bariéry, se kterými se studenti potýkají při výběru genderově netradičních studijních programů, a analyzovat vnější a vnitřní faktory, které jim pomáhají takové bariéry překonat.

Dostupné z: https://sets7.webnode.cz/_files/200000307-813b9813bb/Scientia%202020%20web.pdf

Deskriptory: ČR, vzdělávání, gender, kariéra profesionální, muži, ženy, segmentace trhu práce, poradenství, žáci, studenti

Projekt Eldicare - Slad'ování dovedností v rostoucí evropské šedé ekonomice / Ondřej Folk.

In: **Listy sociální práce**. - ISSN 2336-2332. - Roč. 8, č. 24 (2020), s. 19-20.

Projekt Eldicare, financovaný Evropskou komisí v rámci programu Erasmus+, nabízí neformálním pečovatelům o seniory východisko ze šedého trhu pomocí vzdělávání a školení v oblasti informačních a komunikačních technologií a zdravotnictví a inovovat způsoby poskytování péče o seniory vytvořením dvou nových tržně orientovaných studijních programů.

Více informací o projektu na: <http://eldicare.eu/>

Deskriptory: EU, staří, stárnutí, projekty, pečovatelé, vzdělávání-výcvik, vzdělávání celoživotní, kariéra profesionální, sektor soukromý, péče sociální nestátní, kvalifikace odborná

Umělá inteligence, nové technologie a s nimi související vývoj náplně práce zaměstnanců / Lenka Farkačová.

In: **Práce a mzda**. - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 1 (2021), s. 40-45. - tab., lit.
Článek analyzuje konkrétní příklady praxe, ve kterých je možné, částečně či zcela, lidskou práci nahradit prací nových technologií či umělé inteligence a zároveň se zaměřit na problematiku, jak vlastně práce strojů mění náplň a nároky práce lidské.
Deskriptory: ČR, řízení personální, digitalizace, automatizace, zdroje lidské, koncepce budoucí, kvalifikace odborná

Proč a jak v praxi uplatňovat leadership / Jan Urban.

In: **Práce a mzda**. - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 2 (2021), s. 36-41.
Deskriptory: ČR, strategie personální, řízení personální, manažeři, metody

Odstoupení od konkurenční doložky / Petr Bukovjan.

In: **Práce a mzda**. - ISSN 0032-6208. - Roč. 69, č. 2 (2021), s. 42-44.
Z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 5. 11. 2020, sp. zn. 21 Cdo 4779/2018.
Deskriptory: ČR, právo pracovní, ukončení zaměstnání, zaměstnanci, zaměstnavatelé, vztahy pracovní, dohody, řízení soudní

OBYVATELSTVO, MIGRACE

Interpolace měr plodnosti podle věku v ČR pomocí kvadratických splinů ve vybraných letech / Filip Hon, Jitka Langhamrová.

In: **Demografie**. - ISSN 0011-8265. - Roč. 62, č. 2 (2020), s. 71-88. - obr., tab., lit.
Příspěvek má za cíl, na základě dat Českého statistického úřadu, vyzkoušet interpolační schopnosti jednoho z moderních statistických nástrojů k modelování měr plodnosti podle věku v ČR.
Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/123310410/13005320q2_71-88.pdf/547001e9-47e7-4150-ae4-766383797384?version=1.1
Deskriptory: ČR, porodnost, statistika, demografie, ukazatele, modelování, teorie, vývoj, skupiny věkové

Odkladanie rodenia detí a neskorá plodnosť v európskom priestore / Branislav Šprocha, Vladimír Bačík.

In: **Demografie**. - ISSN 0011-8265. - Roč. 62, č. 3 (2020), s. 123-141. - obr., lit., příl.
Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/123310412/13005320q3_123-141.pdf/f5a47d60-76d6-4c84-b917-5f467ab09897?version=1.1
Deskriptory: EU, plánování rodiny, porodnost, statistika, ukazatele, rodičovství, vývoj, demografie

Family Planning Villages and Contraceptive Selection Behaviour in West Kalimantan Province, Indonesia: A Preliminary Study [Vesnice pro plánování rodiny a chování při výběru antikoncepce v provincii Západní Kalimantan v Indonésii: Předběžná studie] / Eddy Suratman, Restiatun Massardi.

In: **Demografie**. - ISSN 0011-8265. - Roč. 62, č. 3 (2020), s. 142-156.

Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/123310412/13005320q3_142-156.pdf/48750a4b-073e-4dea-ab5e-cf18e085af04?version=1.1

Deskriptory: Asie, plánování rodiny, porodnost, statistika, demografie, rodičovství, antikoncepce, projekty, metody

Populační vývoj v České republice v roce 2019 / Jana Křestánová, Roman Kurkin.

In: **Demografie**. - ISSN 0011-8265. - Roč. 62, č. 3 (2020), s. 159-181. - obr., tab., lit.

Základní ukazatele demografického vývoje v letech 2009–2019. Počet obyvatel a jeho složení podle věku a rodinného stavu.

Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/123310412/13005320q3_159-181.pdf/21eae15b-0e30-4991-8240-ecb2fc91736e?version=1.1

Deskriptory: ČR, demografie, statistika, struktura populace, rozvody, porodnost, ukazatele, úmrtnost, migrace, migrace náhradová, migrace vnitřní, vývoj, skupiny věkové

Pohyb obyvatelstva v České republice v roce 2019 podle krajů a okresů. Pohyb obyvatelstva ve městech nad 20 tisíc obyvatel v roce 2019 / Radek Havel.

In: **Demografie**. - ISSN 0011-8265. - Roč. 62, č. 3 (2020), s. 197-202. - tab.

Demografické ukazatele jsou uvedeny v přehledných tabulkách.

Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/123310412/13005320q3_197-202.pdf/5715b498-5c45-4fd5-8b5f-82180928c852?version=1.1

Deskriptory: ČR, demografie, statistika, ukazatele, migrace vnitřní, struktura populace, rozvody, sňatečnost, úmrtnost, porodnost, kraje, obce

RŮZNÉ

Pandemie koronaviru jako událost typu "černá labuť" / Marek Szcepaniski.

In: **FÓRUM sociální politiky**. - ISSN 1802-5854. - Roč. 14, č. 5 (2020), s. 26-29. - obr., tab., lit.

Esej se zamýšlí nad koronavirovou pandemií s oporou v koncepty analytika Nasimma Nicholase Taleba týkající se nepředvídaných událostí. V závěru formuluje několik doporučení ke zvládnání nepravděpodobných událostí majících extrémní následky.

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-5-2020/?wpdmdl=9027&refresh=603fd8d99728d1614797017>

Deskriptory: Mezinárodní, COVID-19, krize ekonomická, teorie, prognózování

Digitalizace a právo na analogové řešení / Jan Vobořil.

In: **FÓRUM sociální politiky.** - ISSN 1802-5854. - Roč. 14, č. 5 (2020), s. 40-42.

Článek se zabývá problematickými stránkami digitalizace v souvislosti s trendy zesílenými koronavirovou pandemií. Autor upozorňuje především na problematiku ochrany soukromí občanů, rizika diskriminace digitálně vyloučených osob, zranitelnost státní správy a na nebezpečí přílišné závislosti na technologických gigantech.

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-5-2020/?wpdmdl=9027&refresh=603fd8d99728d1614797017>

Deskriptory: ČR, digitalizace, automatizace, e-government, údaje osobní, zákonodárství, COVID-19, diskriminace

Práce sociálně-zdravotního pracovníka v porodnici / Marie Válková.

In: **Listy sociální práce.** - ISSN 2336-2332. - Roč. 8, č. 24 (2020), s. 8-12.

Náplň práce zdravotně-sociálního pracovníka ve Fakultní nemocnici Brno.

Deskriptory: ČR, práce sociální, péče sociálně zdravotní, pracovníci sociální, zdravotnictví, služby sociální, nemocnice, matky

ZAHRANIČNÍ PERIODIKA A SPECIÁLNÍ DOKUMENTY

SOCIÁLNÍ POLITIKA

Mitigating the COVID Economic Crisis: Act Fast and Do Whatever It Takes [Zmírňování dopadů covidové ekonomické krize: jednat rychle a činit vše, co je zapotřebí] / Richard Baldwin, Beatrice Weder Di Mauro.

London : CEPR Press , 2020. - 219 stran.

Rec. na: MERTL, Jiří. - In: FÓRUM sociální politiky. - ISSN 1802-5854. - Roč. 14, č. 5 (2020). - s. 44.

Elektronická kniha se věnuje boji proti pandemii koronaviru a formou příspěvků předních odborníků se ve 24 kapitolách zabývá objasněním mechanismů pandemie a sociálně-ekonomickým implikacím jejího řešení, včetně diskuse o opatřeních pro hospodářskou a sociální politiku.

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-5-2020/?wpdmdl=9027&refresh=603fd8d99728d1614797017>

Deskriptory: Mezinárodní, COVID-19, politika hospodářská, politika sociální, krize ekonomická, soudržnost sociální

uložené 2449

2020 Annual Report of the Social Protection Committee [Výroční zpráva Výboru pro sociální ochranu za rok 2020].

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020. - 98 stran. - obr., tab., příl. - ISBN 978-92-76-22431-0. - ISSN 2315-1552.

Až do začátku roku 2020 těžila EU z pokračujícího hospodářského růstu a rekordně vysoké zaměstnanosti, což vedlo k rozsáhlému zlepšení sociální situace v Evropě. Období stabilního zlepšování však skončilo na jaře roku 2020 nástupem pandemie COVID-19, což vedlo k bezprecedentním narušením hospodářských, zaměstnaneckých a sociálních podmínek. Zpráva Výboru pro sociální ochranu poskytuje přehled rozhodných aktivit přijatých členskými státy na ochranu zaměstnanosti, příjmů a přístupu ke službám prostřednictvím různých opatření. Navzdory přijatým důležitým opatřením však nezaměstnanost v EU roste a existuje značné riziko prohlubování hospodářských a sociálních rozdílů mezi členskými státy a v rámci států.

V této souvislosti zpráva zdůrazňuje, že opatření k řešení dlouhodobějších sociálně-ekonomických dopadů pandemie bude možná v krátkodobém horizontu muset být kombinována s cílenými opatřeními k omezení a podpoře. Členské státy by měly pokračovat v plnění svých programů reform, řešících také mezery odhalené současnou krizí, a zvýšit odolnost systémů sociální ochrany, a tím podpořit dlouhodobý blahobyt a sociální soudržnost. Evropský pilíř sociálních práv by měl i nadále řídit reformní úsilí členských států a jeho zásady by se měly i nadále systematicky uplatňovat.

Dostupné 6.1.2021 z:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8349&furtherPubs=yes> (Published: 09/11/2020).

Deskriptory: EU, politika sociální, práva sociální, ochrana sociální, reforma, chudoba, vyloučení sociální, situace sociální, COVID-19, zab. důchodové, péče zdravotní, péče dlouhodobá, politika zaměstnanosti, nerovnost, flexibilita pracovní, digitalizace, práce netypická

uložené 2450

Attitudes towards adequacy and sustainability of social protection systems in the EU [Postoje k přiměřenosti a udržitelnosti systémů sociální ochrany v EU].

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020. - 192 stran. - lit., obr., tab., příl. - ISBN 978-92-76-23346-6.

Systémy sociální ochrany v celé EU prošly v posledních několika desetiletích mnoha reformami a v současné době čelí značnému fiskálnímu, sociálnímu a politickému tlaku. Výsledkem je, že budoucí přiměřenost a udržitelnost evropského sociálního státu vzbuzuje v členských státech stále větší obavy. Tato studie shromažďuje a podává zprávy o politicky relevantních důkazech o postoji občanů EU k sociální ochraně se záměrem identifikovat typ sociální smlouvy, kterou lidé upřednostňují. Zpráva poskytuje přehled faktorů, které ovlivňují poptávku po sociální ochraně a solidaritě, a zkoumá potenciální podporu další solidarity a ochrany v celé EU.

Výzkum staví na důkladném přehodnocení literatury, na jedinečně komplexní sbírce relevantních evropských datových souborů a na systematické, teoreticky založené analýze dostupných průzkumů. Cílem celé studie je – v rozsahu, v jakém to umožňuje dostupnost údajů – pokrýt všechny členské státy EU bez ohledu na dobu jejich členství, úroveň ekonomického rozvoje a typ sociálního systému. Jsou vyvozovány závěry pro politický vývoj spolu s návrhy na další empirickou práci v této oblasti.

Dostupné 6.1.2021 z:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8353&furtherPubs=yes> (Published: 13/11/2020).

Deskriptory: EU, ochrana sociální, stát sociální, politika sociální, přídavky rodinné, důchod starobní, zab. v nezaměstnanosti, pomoc sociální, péče zdravotní, péče dlouhodobá, invalidita, služby sociální, bydlení, solidarita

uložené 2451

Proposal for a Joint Employment Report 2021 [Návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2021]. - Brussels : European Commission, 2020. - 141 stran. - obr., tab., příl.

Společná zpráva o zaměstnanosti poskytuje každoroční přehled klíčového vývoje v oblasti zaměstnanosti a sociálního rozvoje v Evropě a reformních opatřeních zemí EU. Rovněž monitoruje výkonnost členských států ve vztahu k sociálnímu srovnávacímu přehledu (Social Scoreboard) vytvořenému v rámci evropského pilíře sociálních práv.

Původní návrh této zprávy vypracovaný Evropskou komisí je součástí podzimního balíčku, který zahrnuje roční strategii udržitelného růstu (Annual Sustainable Growth Strategy) zahajující cyklus evropského semestru. Statistická příloha.

Dostupné 6.1.2021 z:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8351&furtherPubs=yes> (Published: 18/11/2020).

Deskriptory: EU, trh práce, situace sociální, rozvoj sociální, zaměstnanost, reforma, vzdělávání-výcvik, dialog sociální, rovnost, gender, příležitosti pracovní, vyloučení sociální, chudoba, nezaměstnanost, příjmy, ochrana sociální, ukazatele, statistika

uložené 2452

Social innovation: inspirational practices supporting people throughout their lives [Sociální inovace: inspirativní postupy podporující lidi po celý jejich život].

- Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020. - 67 stran. - obr. - ISBN 978-92-76-24382-3.

Tento dokument prezentuje 27 příkladů iniciativ v oblasti sociálních inovací v celé Evropské unii, jeden z každého členského státu. Zdůrazňuje rozmanitost a úspěch sociálních inovací v Evropě a představuje iniciativy, které usnadňují přechody, integrují znevýhodněné skupiny, přepracovávají obchodní modely, posilují postavení lidí, budují partnerství a vytvářejí veřejné politiky novými a kreativními způsoby. Mezi inovátory patří nevládní organizace, sociální podniky, místní, regionální a národní orgány, sociální partneři a soukromý sektor, často spolupracující na zlepšování životů lidí v partnerství. Cílem dokumentu je zvýšit povědomí o významném pozitivním dopadu, který mohou mít takové inovace na lidi a komunity.

Cílem je také informovat členské státy, organizace a další subjekty o existujících osvědčených postupech v oblasti sociálních inovací, usnadnit výměnu zkušeností a nadnárodní spolupráci, zejména v kontextu budoucího Evropského sociálního fondu Plus (European Social Fund Plus).

Dostupné 6.1.2021 z:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8352&furtherPubs=yes> (Published: 25/11/2020).

Deskriptory: EU, společnost, situace sociální, integrace, diskriminace, Romové, skupiny etnické, skupiny znevýhodněné, politika zaměstnanosti, studenti, přechod do zaměstnání, vyloučení sociální, osoby migrující, staří, postižení, nezaměstnanost mládeže, poradenství pracovní, sladění pracovního a rodinného života, nezaměstnanost dlouhodobá, služba pečovatelská, vzdělávání-výcvik

Discussing strategies for social Europe: The potential role of EU law in contributing to the Union's policy objective of fighting poverty and social exclusion [Diskuse o strategiích pro sociální Evropu: Potenciální role práva EU při přispívání k politickému cíli Unie v boji proti chudobě a sociálnímu vyloučení] / Ane Aranguiz, Herwig Verschueren.

In: **European Journal of Social Security**. - ISSN 1388-2627. - Roč. 22, č. 4 (2020), s. 367-375. - lit. - Special Issue on Discussing strategies for Social Europe: The potential role of EU law in contributing to the Union's policy objective of fighting poverty and social exclusion.

Strategie boje proti chudobě jsou v agendě EU po celá desetiletí. V roce 2010 se členské státy, pravděpodobně nejnápadněji, zavázaly vymanit z chudoby 20 milionů lidí v rámci desetileté strategie Evropa 2020. Do konce roku 2019 bylo jasné, že tento hlavní cíl nebyl zdaleka dosažen. S ohledem na neuspokojivé výsledky předchozích strategií EU v boji proti chudobě se dne 5.12.2019 konal na univerzitě v Antverpách seminář, kde se diskutovalo o budoucích strategiích pro sociální Evropu a o úloze práva EU při přispívání k politickému cíli boje proti chudobě a sociální vyloučení. Toto zvláštní číslo je výsledkem tohoto odborného semináře. Části 1 a 2 tohoto úvodníku uvádějí toto zvláštní číslo do kontextu vysvětlením toho, co nás vedlo k diskusi o potřebě více zapojené EU do záležitostí chudoby a sociálního vyloučení a co se od té doby změnilo. Tvrdíme, že výsledky předchozích strategií EU v oblasti boje proti chudobě mohou ukazovat na potřebu udělat více také prostřednictvím práva EU. V souvislosti s krizí Covid-19 se tato potřeba dalších opatření stala bezprostřední. Část 3 prezentuje nástin zvláštního vydání a vysvětluje, jak různé příspěvky navzájem souvisejí.

Deskriptory: EU, politika sociální, právo, chudoba, vyloučení sociální

To fight poverty and social exclusion, EU law must buttress basic nuts and bolts of the welfare edifice [Aby bylo možné bojovat proti chudobě a sociálnímu vyloučení, musí právo EU podporovat základní prvky sociální stavby] / Frank Vandembroucke.

In: **European Journal of Social Security**. - ISSN 1388-2627. - Roč. 22, č. 4 (2020), s. 486-492. - lit. - Special Issue on Discussing strategies for Social Europe: The potential role of EU law in contributing to the Union's policy objective of fighting poverty and social exclusion.

Článek poskytuje závěr ke zvláštnímu číslu tohoto časopisu. Příspěvky zvláštního čísla nastolují zásadní otázku: proč evropské vlády nesplnily svůj slib omezit chudobu v Evropě, proklamovaný s takovým důrazem před dvaceti lety? Je příliš snadné říci, že jediným problémem byla nezávazná povaha sociálních cílů Lisabonu a cílů boje proti chudobě v rámci strategie Evropa 2020. Na úrovni EU existuje širší výzva, která jde nad rámec ochrany minimálního příjmu a přímo zahrnuje klíčové prvky celé sociální stavby: při konfrontaci s vážnými ekonomickými a sociálními otřesy potřebují sociální státy adekvátní stabilizační kapacitu. To znamená, že se Evropská měnová unie stane skutečnou "pojišťovací unií". Autor tvrdí, že z tohoto pohledu je třeba chápat význam evropského pilíře sociálních práv, a tento argument dává do souvislosti s příspěvkem zvláštního vydání.

Deskriptory. EU, politika sociální, chudoba, vyloučení sociální, práva sociální

Overview of recent cases before the Court of Justice of the European Union for the special issue on strategies for Social Europe [Přehled nedávných případů před Soudním dvorem Evropské unie pro zvláštní vydání o strategiích pro sociální Evropu] / Pauline Melin.

In: **European Journal of Social Security**. - ISSN 1388-2627. - Roč. 22, č. 4 (2020), s. 493-499. - Special Issue on Discussing strategies for Social Europe: The potential role of EU law in contributing to the Union's policy objective of fighting poverty and social exclusion.

Příspěvek, jakožto součást zvláštního čísla o strategiích pro sociální Evropu, předkládá přehled nedávných případů, které byly projednávány před Soudním dvorem. Zaměřen je na záležitosti, které zaujímají přední místo v evropské agendě pro sociální Evropu.

Deskriptory: EU, politika sociální, práva sociální, řízení soudní

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ – VŠEOBECNÉ OTÁZKY

Implementation challenges for seafarers' social security protection: The case of the European Union [Výzvy při implementaci ochrany sociálního zabezpečení námořníků: Případ Evropské unie] / Laura Carballo Pineiro.

In: **International Social Security Review**. - ISSN 0020-871X. - Roč. 73, č. 4 (2020), s. 3-24. - lit.

Ve světě konkurenčních vlajkových států vlajky (flag States) a krátkodobého zaměstnání je využívání výhod poskytovaných systémem sociálního zabezpečení pro mnohé námořníky obtížným, ne-li nemožným úkolem. Z tohoto důvodu Úmluva o práci na moři z roku 2006 upustila od principu vlajkového státu ve prospěch principu pobytu. Tento článek se zabývá implementačními výzvami tohoto přístupu zkoumáním případu Evropské unie a zdůrazňuje výhody principu pobytu, pokud jde o administrativní účinnost a efektivitu, lepší koordinaci mezi příspěvkem na sociální zabezpečení a daň z příjmu fyzických osob v přeshraničních situacích a lepší využití opatření státní podpory.

Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/issr.12248>.

Deskriptory: EU, zab. sociální, námořníci

Payment of Universal Credit for couples in the UK: Challenges for reform from a gender perspective [Platba univerzálního kreditu pro páry ve Velké Británii: Výzvy pro reformu z hlediska pohlaví] / Marilyn Howard, Fran Bennett.

In: **International Social Security Review**. - ISSN 0020-871X. - Roč. 73, č. 4 (2020), s. 75-96. - lit.

Univerzální kredit (Universal Credit) se od roku 2013 ve Velké Británii postupně zavádí jako jedna integrovaná dávka testovaná na prostředky, která nahradí šest různých transferů jedinou měsíční platbou. Dříve byly tyto dávky poskytovány pro různé účely a pro páry, které o ně požádaly, byly potenciálně splatné různým partnerům. Obavy z jedné platby univerzálního kreditu se týkají příležitostí, které může vytvořit pro usnadnění domácího zneužívání, podporu nerovnějších mocenských vztahů v párech, snížení finanční autonomie pro jednotlivce a zrušení označení dávek. Tento článek zkoumá debaty o vyhlídkách na individuální platby partnerům v párech univerzálního kreditu jako společně posuzované integrované dávky testované na prostředky, včetně různých přístupů vznikajících z decentralizovaných vlád Spojeného království (zejména Skotska a Severního Irska). Zatím co je pravděpodobné, že platby každému partnerovi budou snadnější, když budou oddělené a nikoli integrované dávky testované na prostředky, skutečná finanční autonomie pro partnery v párech se nejlépe dosahuje prostřednictvím individuálně založených dávek, které nejsou testovány na prostředky.

Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/issr.12251>.

Deskriptory: V. Británie, zab. sociální, reforma, dávky, podmínky nároku, gender, výplata-způsob

uložené 2455

Monitoring framework on Access to social protection for workers and the self-employed [Rámec pro monitorování přístupu k sociální ochraně pro pracovníky a osoby samostatně výdělečně činné].

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020. - 213 stran. - obr., tab. - ISBN 978-92-76-25197-2.

Rada EPSCO přijala 8. listopadu 2019 doporučení Rady o přístupu k sociální ochraně, ve kterém se členským státům doporučuje zajistit, aby všichni pracovníci a osoby samostatně výdělečně činné mohli: podílet se na systémech sociální ochrany (odstranění formálních mezer v pokrytí); vybudovat a převzít nároky, které mohou být zachovány, akumulovány nebo přeneseny napříč systémy (zlepšení efektivního pokrytí); dostávat dostatečné a včasné dávky, přispívat přiměřeným způsobem (přiměřenost) a být informováni o svých právech a povinnostech (transparentnost).

Podpora a monitorování implementace doporučení bude klíčem k jeho úspěchu. Výbor pro sociální ochranu (Social Protection Committee – SPC) na svém zasedání dne 26. listopadu 2019 pověřil podskupinu pro ukazatele Výboru pro sociální ochranu (Indicators Sub Group – ISG), aby na základě návrhu Komise pracovala na rámci pro monitorování. Současný rámec monitorování je výsledkem této práce provedené v průběhu roku 2020. Porovnání podmínek nároku pro zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné v oblasti zdravotní péče, dávek v nezaměstnanosti, nemocenských dávek, peněžitých dávek v mateřství/otcovství, otcovské dovolené, pracovních úrazů a nemocí z povolání, invalidních dávek, starobních důchodů. U dávek je porovnána kvalifikační doba, trvání dávky, čekací doba, náhradový poměr. Přehled nedávných reforem v jednotlivých zemích 2017-2020. Přehled opatření sociálního zabezpečení během pandemie COVID-19.

Dostupné 6.1.2021 z:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8358&furtherPubs=yes> (Published: 04/12/2020).

Deskriptory: EU, pracovníci, samostatní, zaměstnanci, ukazatele, metody, ochrana sociální, zab. sociální, reforma, dávky, podmínky nároku, péče zdravotní, zab.

v nezaměstnanosti, zab. nemocenské, zab. v mateřství, dovolená otcovská, zab. úrazové, invalidita, zab. důchodové, důchod starobní, poměr náhradový, COVID-19, situace ekonomická, situace sociální

uložené 2456

Mutual learning workshops on access to social protection for non-standard workers and self-employed [Vzájemně vzdělávací workshopy o přístupu nestandardních pracovníků a osob samostatně výdělečně činných k sociální ochraně].

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020. - 14 stran. - ISBN 978-92-76-27170-3.

Dostupné 6.1.2021 z:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8357&furtherPubs=yes> (Published: 07/12/2020).

Deskriptory: EU, ochrana sociální, pracovníci, práce netypická, samostatní, osoby, podmínky nároku

The role and limits of European social security coordination in guaranteeing migrants social benefits [Úloha a limity evropské koordinace sociálního zabezpečení při zaručování sociálních dávek migrantům] / Herwig Verschueren.

In: **European Journal of Social Security**. - ISSN 1388-2627. - Roč. 22, č. 4 (2020), s. 390-402. - lit. - Special Issue on Discussing strategies for Social Europe: The potential role of EU law in contributing to the Union's policy objective of fighting poverty and social exclusion.

Článek zkoumá, zda nařízení EU 883/2004 a 987/2009 o koordinaci sociálního zabezpečení přispívají nebo nepřispívají k cíli politiky EU, kterým je zaručení přiměřené sociální ochrany a boj proti chudobě, jak je stanoveno v článku 9 SFEU. I když tento koordinační systém přímo nezasahuje do systémů sociální ochrany členských států, hraje důležitou roli v prevenci toho, aby osoby, které využívají právo volného pohybu v EU, skončily v situaci, kdy ztratí nárok na sociální dávky z důvodu své migrace. Při analýze této problematiky se autor zaměřuje na úlohu základních obecných principů této koordinace, konkrétně na pravidla pro stanovení použitelné legislativy, zásadu rovného zacházení, export dávek a sčítání dob. Vypracuje také řadu příkladů, kdy tento koordinační systém nezabrání ztrátě nároku na sociální dávky.

Deskriptory: EU, zab. sociální, dávky, vyloučení sociální, chudoba, osoby migrující, migrace vnitřní, prevence

Digitalisation and social security in the EU. The case of platform work: from work protection to income protection? [Digitalizace a sociální zabezpečení v EU. Příklad platformní práce: od ochrany práce k ochraně příjmu?] / Paul Schoukens. In: **European Journal of Social Security**. - ISSN 1388-2627. - Roč. 22, č. 4 (2020), s. 434-451. - lit., obr. - Special Issue on Discussing strategies for Social Europe: The potential role of EU law in contributing to the Union's policy objective of fighting poverty and social exclusion.

Platformní pracovníci čelí problémům v přístupu k účinným systémům sociální ochrany. Tito pracovníci navíc nejsou vždy schopni vybudovat si silná práva sociální ochrany, i když se programů mohou účastnit. Ve srovnání se standardními pracovníky pracují v nejisté situaci. Malé úkoly, které vykonávají, jejich geografická mobilita a jejich nízké výdělky jsou záležitosti, které jsou problematické pro schopnost systémů sociálního zabezpečení vyhovět těmto pracovníkům. V tomto příspěvku je věnována pozornost specifickým pracovním podmínkám platformních pracovníků. Začíná od konceptu standardní práce a diskuse o způsobu, jakým se platformní práce liší od práce vykonávané standardními pracovníky (původní základ používaný při navrhování tradičních systémů sociální ochrany).

Ve druhé části tohoto článku jsou vysvětleny různé výzvy, které platformní práce vytváří pro systémy sociální ochrany. Ve třetí části se nedávné doporučení EU o přístupu k sociální ochraně používá jako měřítko k diskusi, jaký druh odpovědi by měl být poskytnut, aby se mohli platformní pracovníci akomodovat v systémech sociální ochrany. V závěrečné části jsou vypracovány závěry týkající se tří prvků, které jsou charakteristické pro platformní práci, avšak nejsou dostatečně řešeny v národních systémech sociální ochrany ani v doporučení EU. Tato pozorování pomáhají stanovit zjištění ohledně budoucího výhledu systémů sociální ochrany, které by měly být inkluzivní a vstřícné pro všechny (nové) typy práce.

Deskriptory: EU, zab. sociální, práce netypická, pracovníci, práce platformní, digitalizace, ochrana sociální, příjmy

DŮCHODOVÉ ZABEZPEČENÍ

The risk of under-insurance in the Finnish statutory pension scheme for self-employed workers: A trajectory analysis [Riziko nedostatečného pojištění ve finském zákonném důchodovém systému pro samostatně výdělečně činné pracovníky: Analýza trajektorie] / Janne Salonen, Lasse Koskinen, Tapio Nummi.

In: **International Social Security Review**. - ISSN 0020-871X. - Roč. 73, č. 4 (2020), s. 25-48. - lit., obr., tab.

Pomocí jedinečných údajů o příspěvkové základně autoři zkoumají nedostatečné pojištění v rámci zákonného důchodového systému pro samostatně výdělečně činné pracovníky ve Finsku. Nedostatečné pojištění (podpojištění) je definováno jako rozdíl mezi důchodovým přiznaným příjmem a daňově přiznaným příjmem. Použitá technika modelování trajektorie umožnila odhadnout úroveň podpojištění pro různé podskupiny a identifikovat možné vysvětlující faktory. Zjistilo se, že nedostatečné pojištění je trvalé a velké. Analýza odhalila šest charakteristických a homogenních podskupin samostatně výdělečně činných osob. Téměř 84 procent těchto pracovníků platí příliš málo příspěvků, což často vede k nedostatečné ochraně před osobními riziky. Zejména pro samostatně výdělečně činné osoby s nižšími příjmy to poukazuje na krátkozraké chování, pokud jde o příspěvky do zákonného důchodového systému pro samostatně výdělečně činné osoby, a vyžaduje to dobře vyladěné ekonomické pobídky.

Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/issr.12249>

Deskriptory: Finsko, samostatní, zab. důchodové, zab. sociální, systém, statistika, metody

SOCIÁLNÍ POMOC – VŠEOBECNÉ OTÁZKY

uložené 2445

Long-term care workforce: Employment and working conditions [Pracovníci dlouhodobé péče: Zaměstnanost a pracovní podmínky] / Hans Dubois, Tadas Leončikas, Daniel Molinuevo, Mathijn Wilkens.

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020.

Dublin : European Foundation for Improvement of Living and Working Conditions, 2020. - 74 stran. - (AD HOC REPORT). - lit., obr., tab., příl. - ISBN 978-92-897-2127-1.

Sektor dlouhodobé péče zaměstnává rostoucí podíl pracovníků v EU a zažívá zvyšující se nedostatek zaměstnanců. Pracovníky LTC jsou převážně ženy a relativně velký a rostoucí podíl je ve věku 50 let a více. Migranti se často koncentrují na určitá pracovní místa LTC. Tato zpráva mapuje pracovní podmínky pracovníků dlouhodobé péče a povahu zaměstnání a úlohu kolektivního vyjednávání v tomto sektoru. Rovněž pojednává o politikách, jak zatraktivnit tento sektor, bojovat proti nehlášené práci a zlepšit situaci zvláště zranitelné skupiny pracovníků LTC: pečujících v bydlíštích. Zpráva končí diskusí a politickými ukazateli týkajícími se řešení očekávaného nedostatku zaměstnanců a problémů souvisejících s pracovními podmínkami.

Dostupné 17.12.2020 z: <https://www.eurofound.europa.eu/publications/customised-report/2020/long-term-care-workforce-employment-and-working-conditions>

(Published: 14/12/2020).

Deskriptory: EU, péče dlouhodobá, pečovatelé, podmínky pracovní, služba pečovatelská, kvalita pracovního života, doba pracovní, vzdělávání-výcvik, sektor veřejný, sektor soukromý

The human rights approach to social assistance: Normative principles and system characteristics [Lidskoprávní přístup k sociální pomoci: Normativní principy a charakteristiky systému] / Gijsbert Vonk, Edward Bambrough.

In: **European Journal of Social Security**. - ISSN 1388-2627. - Roč. 22, č. 4 (2020), s. 376-389. - lit. - Special Issue on Discussing strategies for Social Europe: The potential role of EU law in contributing to the Union's policy objective of fighting poverty and social exclusion.

Článek se zabývá věcným významem lidského práva sociální pomoci. Ústřední otázkou je, jak lze sladit normativní principy lidských práv se systémovými charakteristikami, které jsou součástí praktické reality práva a správy sociální pomoci. Abychom odpověděli na tuto otázku, předkládáme ilustrace fungování lidského práva sociální pomoci se zvláštním důrazem na rozsudky a stanoviska soudů a kvazisoudních institucí. Ukázalo se, že význam lidského práva sociální pomoci není pevně stanoven nebo jej lze najít v nějaké abstrakci přirozeného práva. Je organicky vytvářeno v procesu konfrontace principů lidských práv se systémovými charakteristikami sociální pomoci. Motivem tohoto procesu jsou mimo jiné zásady univerzálního materiálního životního minima, důstojného života příjemců sociální pomoci a právní přístup.

Deskriptory: EU, pomoc sociální, práva lidská, práva sociální, příjem minimální, chudoba, stát sociální, minimum

POSTIŽENÍ OBČANÉ

uložené 2464

Can disability benefits promote (re)employment?: Considerations for effective disability benefit design [Mohou invalidní dávky podporovat (opětovné) zaměstnání?: Úvahy o efektivním návrhu invalidních dávek] / Duncan Macdonald, Christopher Prinz, Herwig Immervoll.

Paris : OECD Publishing, 2020. - 26 stran. - (OECD Social, Employment and Migration Working Papers No. 253). - lit., obr., příl.

Předchozí zprávy OECD dospěly k závěru, že politika zdravotního postižení se v mnoha zemích OECD v posledních desetiletích podstatně změnila. Přesto zůstávají velké rozdíly v zaměstnanosti mezi osobami se zdravotním postižením a bez postižení. Tento dokument staví na dřívější analýze OECD a nedávném rozšíření modelu daňových výhod OECD pro vybrané země. Zpráva si klade za cíl posoudit přiměřenost programů příjmové podpory pro lidi se sníženou pracovní schopností a jejich související pracovní pobídky. Popisuje, jak systémové charakteristiky těchto programů formují chování trhu práce a zaměstnanost. Zpráva obsahuje důkazy o tom, že širší institucionální uspořádání programu invalidity nemusí mít nezbytně zásadní dopad na klíčové aspekty účinnosti sociální ochrany. Všechny typy programů mohou dosáhnout přiměřené úrovně adekvátnosti dávek a širokého dávkového pokrytí pro lidi s pracovními omezeními. Pravděpodobnost (opětovného) zaměstnání lidí však značně záleží na specifikách návrhu.

Dostupné 16.2.2021 z: https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/can-disability-benefits-promote-re-employment_227e7990-en (Published: 22/12/2020).

Deskriptory: Mezinárodní, OECD, postižení, dávky, výše, poměr náhradový, kompenzace, zaměstnanost, návrat do práce

STAŘÍ LIDÉ

Who Cares? Attracting and Retaining Care Workers for the Elderly [Kdo pečuje? Nábór a udržení pracovníků v dlouhodobé péči o seniory].

Paris : OECD Health Policy Studies, OECD Publishing, 2020. - 187 stran.

Rec. na: WIJA Petr. - In: FÓRUM sociální politiky. - ISSN 1802-5854. - Roč. 14, č. 5 (2020). - s. 42-43.

Publikace představuje nejaktuálnější a nejkomplexnější mezinárodní hodnocení pracovníků dlouhodobé péče a politiky řešení nedostatků v zemích OECD. Zdůrazňuje význam zlepšování pracovních podmínek v tomto odvětví a zatraktivnění pečovatelské práce a ukazuje, že existuje prostor pro zvýšení produktivity zkrze využívání nových technologií.

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-5-2020/?wpdmdl=9027&refresh=603fd8d99728d1614797017>

Deskriptory: Mezinárodní, OECD, staří, péče dlouhodobá, systém, pečovatelé, podmínky pracovní

PÉČE O RODINU A DĚTI, MLÁDEŽ, ŽENY

uložené 2453

Developments in Child and Family Policy in the EU in 2019 [Vývoj v oblasti dětské a rodinné politiky v EU v roce 2019].

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020. - 67 stran. - obr., tab., příl. - ISBN 978-92-76-22282-8.

Tato třetí výroční zpráva nastiňuje a shrnuje nový politický vývoj v oblasti dětské a rodinné politiky ve 27 členských státech EU a ve Spojeném království v průběhu roku 2019. Zpráva poskytuje informace o klíčových trendech, ke kterým došlo v souvislosti s poskytováním vzdělávání a péče v raném dětství, rodinnou dovolenou a akcemi na zlepšení rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, sociální a příjmovou podporou rodin a právem dětí na participaci. Tato zpráva byla vypracována jako součást projektu Evropská platforma pro investování do dětí (EPIC).

Dostupné 6.1.2021 z:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8354&furtherPubs=yes> (Published 25/11/2020).

Deskriptory: EU, děti, rodina, politika populační, zařízení péče o děti, zařízení předškolní, dovolená rodičovská, flexibilita pracovní, sladění pracovního a rodinného života, podpora sociální, dávky, přídavky rodinné, příjmy nízké, rodina neúplná, chudoba, osoby migrující, skupiny etnické, integrace, výchova mimo vlastní rodinu

uložené 2457

40 years of the Hague Convention on child abduction: legal and societal changes in the rights of a child [40 let Haagské úmluvy o únosech dětí: právní a společenské změny v právech dítěte] / Adriana De Ruiter. - Brussels : European

Parliament, 2020. - 20 stran. - ISBN 978-92-846-7452-7.

Tuto hloubkovou analýzu zadalo politické oddělení pro práva občanů a ústavní záležitosti Evropského parlamentu na žádost výboru JURI v kontextu workshopu u příležitosti 40. výročí Haagské úmluvy o občanských aspektech mezinárodních únosů dětí. Zabývá se implementací Úmluvy z roku 1980, pokud jde o respektování autonomie stran, platnosti dohod a mediace, a popisuje z pohledu odborníka, jak tento proces vidí rodiče a děti. Příspěvek dospěl k závěru, že za účelem ochrany zájmů dítěte by měla být úmluva z roku 1980 zachována s omezenými výjimkami, ale je třeba učinit více, pokud jde o prevenci. Nová opatření by měla zahrnovat zejména harmonizaci relokačního řízení a principů, vymahatelnost mediačních dohod a zvýšení autonomie stran začleněním pobytových a pečovatelských plánů do předmanželských smluv.

Dostupné 6.1.2021 z:

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/660559/IPOL_IDA\(2020\)660559_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/660559/IPOL_IDA(2020)660559_EN.pdf)

Deskriptory: EU, děti, ochrana sociálně-právní, práva sociální, zákonodárství, děti ohrožené

Institutions and the gender wage gap: How production and welfare regime moderates the effect of family policy [Institute a rozdíly v odměňování žen a mužů: Jak sociální režim zmírňuje účinek rodinné politiky] / Ji Young Kang.

In: **International Journal of Social Welfare.** - ISSN 1369-6866. - Roč. 30, č. 1 (2021), s. 46-57. - tab., lit.

Cílem této mezinárodní studie bylo zjistit, zda jsou účinky politiky sladění práce a rodiny na rozdíly v mzdách mezi ženami a muži zmírňovány institucionálními kontexty sociálního režimu s využitím analýzy časových řad pro 13 zemí od roku 1981 do roku 2015. Studie odhalila silnou souvislost mezi péčí o děti a nižším mzdovým rozdílem mezi pohlavími v zemích koordinovaných tržních ekonomik (CME), ale nikoli v liberálních tržních ekonomikách (LME). Studie zdůrazňuje, do jaké míry ovlivňuje rodinná politika rozdíly v odměňování žen a mužů v závislosti na tom, jak si každá země organizuje své tržní koordinační a sociální instituce. Studie rovněž zkoumala vlivy délky mateřské a rodičovské dovolené a péče o děti na rozdíly ve mzdách mezi muži a ženami.

Dostupné pouze na: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/ijsw.12428>

Deskriptory: Mezinárodní, OECD, politika populační, stát sociální, dovolená mateřská, dovolená rodičovská, mzdy, nerovnost, gender, muži, ženy, zaměstnanost, odměňování, sladění pracovního a rodinného života

Do "child-friendly" countries contribute to child satisfaction? A comparative study of OECD countries [Přispívají země "přátelské k dětem" k spokojenosti dětí? Srovnávací studie zemí OECD] / Noam Tarshish.

In: **International Journal of Social Welfare.** - ISSN 1369-6866. - Roč. 30, č. 1 (2021), s. 72-83. - tab., obr.

Přátelskost k dětem je nový pojem ve výzkumné oblasti. Vychází z Úmluvy OSN o právech dítěte a hodnotí závazek různých národů k aspektům práv dětí: k sebeurčení, výchově a péči. Srovnávací studie zkoumá souvislosti mezi vstřícností k dětem a subjektivním blahobytem dětí na vzorku deseti zemí OECD.

Dostupné pouze na: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/ijsw.12441>

Deskriptory: Mezinárodní, OECD, děti, stát sociální, politika populační, práva lidská, OSN

uložené 2473

Children and mental health: Preventive Approaches to Anxiety and Depression [Děti a duševní zdraví: Preventivní přístupy k úzkosti a depresi] / William Phillips, Michaela Bruckmayer.

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2021. - 28 stran. - lit., tab., příl. - ISBN 978-92-76-25159-0.

Tato výzkumná poznámka shrnuje poznatky z dvanácti systematických přehledů a metaanalýz intervencí zaměřených na prevenci rozvoje úzkosti a deprese u dětí. Pojednává o tom, co lze na základě dostupných důkazů říci, že funguje dobře a které oblasti vyžadují další výzkum, než bude možné vyvodit konečné závěry o jejich účinnosti. Tato zpráva byla napsána jako součást projektu Evropské platformy pro investice do dětí (EPIC).

Dostupné 23.2.2021 z:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8374&furtherPubs=yes> (Published: 09/02/2021).

Deskriptory: EU, děti, zdraví duševní, prevence, výzkum

Marriage Squeeze Among Highly Educated: Living Arrangements of Young Highly Educated Women in Europe [Sňatková tíseň mezi vzdělanými ženami: formy soužití mladých vzdělaných žen v Evropě] / Dana Hamplová.

In: **Sociológia**. - ISSN 0049-1225. - Roč. 52, č. 6 (2020), s. 599-623. - tab., obr., lit.

Tato práce zkoumá, jakou roli hraje zaměstnání, socioekonomický status a příjem ženy v pravděpodobnosti, že bude mít vysoce vzdělaného partnera, bude mít partnera s nižším vzděláním nebo zůstane nezadaná. Poznatky vycházejí s analýzy údajů EU-SILC 2013.

Dostupné z: <https://www.sav.sk/journals/uploads/11301149Hamplova%206-2020.pdf>

Deskriptory: EU, sňatečnost, ženy, vzdělání dosažené, vzdělanost, plánování rodiny, styl životní, sociologie, sociologie ženy

CIZINCI

The roles of employers and trade unions in immigration and welfare state policymaking [Role zaměstnavatelů a odborových svazů při tvorbě politiky v oblasti přistěhovalectví a sociálního státu] / Carlo Knotz, Flavia Fossati, Gemma Scalise, Gerda Hooijer.

In: **Journal of European Social Policy**. - ISSN 0958-9287. - Roč. 30, č. 5 (2020), s. 521-527. - lit. - Special issue: Immigration and the Welfare State: The roles of employers and trade unions.

Zda a za jakých podmínek by měli být přistěhovalci přijímáni a měli by získat přístup k zaměstnání a sociálnímu zabezpečení, je ve vyspělých demokraciích stále vysokou politickou výzvou. Odbory a zaměstnavatelé, jakožto tradičně vlivní aktéři v oblasti imigrace a tvorby sociální politiky, hrají v této oblasti důležitou roli, ale jejich přesné preference, strategie a chování je teoreticky obtížné určit a jsou stále chápány jen částečně. Tento článek nastiňuje řadu výzkumných problémů týkajících se rolí sociálních partnerů v sociální a ekonomické integraci přistěhovalců a diskutuje o tom, jak články obsažené v tomto zvláštním čísle tyto problémy řeší.

Deskriptory: EU, politika migrační, zaměstnavatelé, odbory, stát sociální, osoby migrující

The public face of interest group lobbying on immigration: Who responds to and who ignores what they say [Veřejná tvář zájmových skupin lobujících v oblasti imigrace: Kdo odpovídá za a kdo ignoruje, co říkají] / Michael J. Donnelly, Md Mujahedul Islam, Justin Savoie.

In: **Journal of European Social Policy**. - ISSN 0958-9287. - Roč. 30, č. 5 (2020), s. 543-556. - lit., obr. - Special issue: Immigration and the Welfare State: The roles of employers and trade unions.

Hlavní cestou k ovlivňování veřejné politiky dostupnou odborům a podnikům je kampaň veřejného mínění. Jako skupiny se značnou důvěryhodností v myslích veřejnosti mají odbory a zaměstnavatelé potenciál změnit imigrační postoje, a tím dlouhodobě nepřímo ovlivnit imigrační politiku. Článek se ptá 1) koho (ne)přesvědčují argumenty vedoucích podniků nebo pracovníků, a 2) jaké vzkazy jsou nejpřesvědčivější. Článek uvádí výsledky průzkumného experimentu ve třech velmi odlišných imigračních režimech a prostředí zájmových skupin (Kanada, Velká Británie a Německo). Výsledky naznačují, že čistý efekt veřejných argumentů je malý, ale velmi se liší v demografických skupinách.

Deskriptory: Kanada, V. Británie, SRN, migrace, politika migrační, zaměstnavatelé, odbory, mínění veřejné, šetření

Unions and the rights of migrants in the long run [Odbory a práva migrantů v dlouhodobém horizontu] / Frida Boräng, Sara Kalm, Johannes Lindvall.

In: **Journal of European Social Policy**. - ISSN 0958-9287. - Roč. 30, č. 5 (2020), s. 557-570. - lit., obr., tab. - Special issue: Immigration and the Welfare State: The roles of employers and trade unions.

Autoři používají historická data o hustotě odborů a nová historická data o politikách vůči migrantům ke studiu dlouhodobého vztahu mezi silou odborů a sociálními a ekonomickými právy migrantů na globálním severu. V zemích se silnými odbory se po dlouhou dobu zvětšovala mezera mezi právy migrantů a právy občanů pravděpodobně proto, že práva občanů se rozšiřovala dříve a rychleji než práva migrantů. Postupem času se však rozdíl mezi zeměmi se silnými a slabými odbory zmenšily a v posledních letech byla "propast v právech" mezi občany a migranty ve skutečnosti menší v zemích se silnými odbory než v zemích se slabými odbory.

Deskriptory: Mezinárodní, trh práce, diskriminace, osoby migrující, práva sociální, odbory, stát sociální

Policing markets: The role of the social partners in internal immigration enforcement [Politické trhy: Úloha sociálních partnerů při prosazování vnitřní imigrace] / Kimberly J. Morgan.

In: **Journal of European Social Policy**. - ISSN 0958-9287. - Roč. 30, č. 5 (2020), s. 571-586. - lit., obr., tab. - Special issue: Immigration and the Welfare State: The roles of employers and trade unions.

V posledních desetiletích vlády dělaly ze stran trhů práce prosazování imigrace prostřednictvím sankcí zaměstnavatelům a dalších opatření. V některých zemích odbory a sdružení zaměstnavatelů usnadňují implementaci těchto iniciativ, zatímco v jiných otevřeně nebo mlčky brání spolupráci. Tento článek zkoumá tyto vzorce spolupráce a odporu prostřednictvím analýzy šesti zemí. Použitou metodou je kvalitativní komparativní analýza využívající primární a sekundární zdroje, které zahrnují zpravodajství z novin, vládní zprávy, odborové a vědecké dokumenty. Vysvětlení se soustředí na míru zabudování sociálních partnerů do rozhodování vlády a ekonomického řízení. V zemích s institucionalizovanými a koordinovanými vztahy mezi sociálními partnery a státem se tato koordinace vztahuje i na provádění sankcí zaměstnavatelů. V systémech s méně institucionalizovanou spoluprací je méně pravděpodobné, že by zaměstnavatelé a odbory pomohli cílům státních úředníků v oblasti kontroly imigrace.

Deskriptory: EU, Francie, V. Británie, SRN, Itálie, Nizozemí, Švédsko, migrace, osoby migrující, trh práce, zaměstnavatelé, odbory, politika migrační

Industrial relations and migrant integration in European cities: A comparative perspective [Industriální vztahy a integrace migrantů v evropských městech: Komparativní pohled] / Gemma Scalise, Luigi Burroni.

In: **Journal of European Social Policy**. - ISSN 0958-9287. - Roč. 30, č. 5 (2020), s. 587-600. - lit., tab. - Special issue: Immigration and the Welfare State: The roles of employers and trade unions.

Začlenění migrantů do společnosti je proces, který nakonec uspěje nebo selže na místní úrovni a města stále častěji zaujímají proaktivní postoj při provádění svých vlastních integračních politik. Literatura na toto téma se zaměřila zejména na spolupráci mezi místními politickými institucemi a organizacemi občanské společnosti a podcenila klíčovou roli sociálních partnerů. Tento dokument demonstruje účast sociálních partnerů na místní správě integrace migrantů ve třech evropských městech: Barcelona, Lyon a Gothenburg. Článek čerpá z analýzy trasování procesu a kvalitativních rozhovorů a ilustruje různé reakce místních odborů a organizací zaměstnavatelů na imigraci a rozmanitost přístupů k podpoře integrace migrantů do zaměstnání a společnosti. Článek tvrdí, že tyto přístupy, které se odehrávají v různých institucionálních a strukturálních kontextech, formují různé vzorce inkluze migrantů a umožňují nám vysvětlit nové a tradiční způsoby, jak sociální partneři fungují jako sociální a političtí aktéři.

Deskriptory: Španělsko, Francie, Švédsko, osoby migrující, integrace, zaměstnavatelé, odbory, vztahy industriální

Immigrant integration and social investment [Integrace imigrantů a sociální investice] / Giuliano Bonoli.

In: **Journal of European Social Policy**. - ISSN 0958-9287. - Roč. 30, č. 5 (2020), s. 616-627. - lit. - Special issue: Immigration and the Welfare State: The roles of employers and trade unions.

Tento článek nabízí přehled o politikách sociálních investic ve vztahu k integraci imigrantů a roli, kterou mohou hrát v multikulturních společnostech. Na první pohled jsou sociální investice slibnou strategií pro řešení nerovnosti v lidském kapitálu a životních šancí, které trápí multikulturní společnosti. Na základě dostupných poznatků však článek ukazuje, že přínos intervencí v oblasti sociálních investic pro imigranty může být nižší, než se očekávalo, a to ze dvou hlavních důvodů. 1) Existují předsudky v přístupu u většiny typických politik v oblasti sociálních investic (například péče o děti, aktivní politiky trhu práce, odborný výcvik), které mají tendenci omezovat účast cizinců. 2) Preference zaměstnavatele při náboru a diskriminace na trhu práce pravděpodobně také omezí potenciál intervencí sociálních investic pro imigranty. Autor dospěl k závěru, že k využití plného potenciálu politik sociálních investic při podpoře integrace imigrantů je třeba tyto politiky upravit, zejména s ohledem na zásadní roli, kterou hrají zaměstnavatelé.

Deskriptory: EU, cizinci, osoby migrující, integrace, politika zaměstnanosti, zaměstnavatelé

uložené 2460

EASO Asylum Report 2020 [Azylová zpráva EASO za rok 2020].

Valletta : European Asylum Support Office, 2020. - 264 stran. - lit., obr., tab., příl. - ISBN 978-92-9485-210-6. - ISSN 2314-9701.

Toto vydání zprávy EASO nabízí výstižný a komplexní přehled o klíčovém vývoji v oblasti mezinárodní ochrany a fungování společného evropského azylového systému (European Asylum System – CEAS) v zemích EU, Islandu, Lichtenštejnsku, Norsku a Švýcarsku. EASO shromažďuje a analyzuje informace z celé řady spolehlivých zdrojů, aby poskytl důkladný pohled na politické změny a vylepšení v průběhu roku a zdůraznil výzvy, které je třeba vyřešit.

Všechny aspekty systému (CEAS) jsou podrobně popsány shrnutím změn v legislativě, politice a praxi na evropské a národní úrovni. Zpráva prezentuje vybranou judikaturu, která formovala interpretaci evropské a národní legislativy, jakož i klíčové ukazatele pro referenční rok 2019, které zdůrazňují nastupující trendy a měří účinnost azylových systémů.

Dostupné 2.2.2021 z: <https://easo.europa.eu/asylum-report-2020>

Deskriptory: EU, Mezinárodní, migrace, osoby migrující, politika migrační, zákonodárství, ukazatele, ochrana sociální

uložené 2461

Handbook on European law relating to asylum, borders and immigration [Příručka o evropských právních předpisech týkajících se azylu, hranic a imigrace].

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020. - 361 stran. - tab., příl. - ISBN 978-92-9474-977-2.

Evropská úmluva o lidských právech (ECHR) a právo Evropské unie poskytují stále důležitější rámec pro ochranu práv cizinců. Legislativa EU týkající se azylu, hranic a imigrace se rychle rozvíjí. Evropský soud pro lidská práva má působivou judikaturu týkající se zejména článků 3, 5, 8 a 13 ECHR. Soudní dvůr Evropské unie je stále častěji žádán, aby se vyslovil k výkladu ustanovení práva Evropské unie v této oblasti. Třetí vydání této příručky, aktualizované k červenci 2020, představuje tuto legislativu Evropské unie a soubor judikatury obou evropských soudů přístupným způsobem.

Dostupné 3.2.2021 z: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2020-handbook-law-asylum-migration-borders-2020-ed_en.pdf (Published: 17/12/2020).

Deskriptory: EU, migrace, zákonodárství, politika migrační, práva sociální

"Between heaven and hell": Subjective well-being of asylum seekers ["Mezi nebem a peklem": Subjektivní blahobyt žadatelů o azyl] / Ville R. Hartonen, Pertti Vaisanen, Liisa Karlsson, Sinikka Pollanen.

In: **International Journal of Social Welfare**. - ISSN 1369-6866. - Roč. 30, č. 1 (2021), s. 30-45. - tab., obr., lit.

V této finské studii autoři porovnávají rozdíly mezi subjektivní pohodou žadatelů o azyl a jejich hodnocenou subjektivní pohodou měřenou pomocí stupnice Cantril Self-Anchoring Striving Scale. Výsledky ukazují významné rozdíly mezi těmito dvěma přístupy a to, že druhé měření vykazuje metodická omezení při použití u populace žadající o azyl.

Dostupné pouze na: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/ijsw.12435>

Deskriptory: Finsko, cizinci, migrace, úroveň životní, muži, ženy, gender, výzkum, politika migrační, situace ekonomická, situace sociální

ŽIVOTNÍ ÚROVEŇ, PROBLÉMY CHUDOBY

uložené 2458

Key figures on Europe: 2020 edition [Klíčové údaje o Evropě: vydání 2020].

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020. - 67 stran. - obr. - ISBN 978-92-76-19826-0. - ISSN 2315-201X.

Tato publikace poskytuje výběr zajímavých klíčových statistik o Evropské unii, jejích členských státech, Spojeném království a zemích Evropského sdružení volného obchodu (EFTA). Na základě bohatého souboru údajů dostupných v Eurostatu se snaží poskytnout pohled na současnou situaci a nedávný vývoj v celé EU, pokud jde o lidi a společnost, hospodářství a podnikání a životní prostředí a přírodní zdroje. Na tuto publikaci lze pohlížet jako na úvod do statistik EU a poskytuje výchozí bod pro ty, kteří chtějí prozkoumat širokou škálu údajů, které jsou volně dostupné na internetových stránkách Eurostatu na adrese <https://ec.europa.eu/eurostat>.

Dostupné 26.1.2021 z: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-EI-20-001> (Published: 20/10/2020).

Deskriptory: EU, ukazatele, statistika, demografie, společnost, stárnutí, osoby migrující, vzdělanost, trh práce, zaměstnanost, nezaměstnanost, gender, úroveň životní, chudoba, vyloučení sociální, situace ekonomická, HDP, ceny

Securing decent incomes at a crossroads: On the legal feasibility of a Framework Directive on Minimum Income [Zajištění důstojných příjmů na křižovatce: O právní proveditelnosti rámcové směrnice o minimálním příjmu] / Ane Aranguiz.

In: **European Journal of Social Security**. - ISSN 1388-2627. - Roč. 22, č. 4 (2020), s. 467-485. - lit. - Special Issue on Discussing strategies for Social Europe: The potential role of EU law in contributing to the Union's policy objective of fighting poverty and social exclusion.

I přes údajnou prioritou EU a členských států za posledních deset let zůstává počet lidí v situacích chudoby a sociálního vyloučení nepřijatelně vysoký. S rozvíjející se krizí Covid-19 zůstává EU na křižovatce, která bude pravděpodobně určující pro její budoucnost.

Tento příspěvek zkoumá možnost jít cestou solidarity na této křižovatce aktivováním sociálních kompetencí ve formě rámcové směrnice o minimálním příjmu (Framework Directive on Minimum Income). Za tímto účelem tento příspěvek nejprve pojednává o kontextu tohoto návrhu a významu systémů minimálního příjmu při zlepšování životní úrovně populace. Zkoumá možnosti právních kroků podle současného rámce Smlouvy. Poté zdůrazňuje význam výběru vhodných metodik v takovém nástroji, pokud jde o zajištění přiměřených příjmů pro důstojný život v kterémkoli členském státě. Tvrdí se, že je to stejně důležité pro dodržení zásad subsidiarity a proporcionality. EU bude muset vsadit na svůj sociální rozměr, aby zůstala věrná svému *raison-d'être* stát se sociálně tržní ekonomikou.

Deskriptory: EU, chudoba, vyloučení sociální, příjem minimální, práva sociální, právo, stát sociální

uložené 2463

How reliable are social safety nets?: Value and accessibility in situations of acute economic need [Jak spolehlivé jsou sociální záchranné sítě?: Hodnota a dostupnost v situacích akutní ekonomické potřeby] / Raphaela Hye, Herwig

Immervoll, Rodrigo Fernández, Jongmi Lee.

Paris : OECD Publishing, 2020. - 40 stran. - (OECD Social, Employment and Migration Working Papers No. 252). - lit., obr., tab., příl.

Systémy sociální ochrany používají řadu kritérií pro nárok. Podpora prvního stupně obvykle vyžaduje příspěvky nebo minulé zaměstnání v mnoha zemích, zatímco dávky záchranné sítě jsou poskytovány na základě potřeby. V kontextu nestabilních a nejistých trhů práce je pečlivé a nepřetržité sledování účinnosti příjmové podpory klíčovým vstupem do politického procesu založeného na důkazech. Tato zpráva navrhuje novou empirickou metodu pro monitorování dostupnosti a výše dávek záchranné sítě. Zaměřuje se na dávky minimálního příjmu (MIB) a další nepříspěvkové transfery a spoléhá se na údaje o částkách peněžité podpory, které jednotlivci v nouzi dostávají v praxi. Výsledky ukazují, že dostupnost a výše dávek se v jednotlivých zemích enormně liší – například v letech 2015–2016 získaly MIB v Austrálii, Francii a Velké Británii více než čtyři z pěti nízkopříjmových jednočlenných domácností bez práce ve srovnání s pouze jednou z pěti v Řecku, Itálii a Koreji, tři zemí, které se od té doby snaží posílit aspekty opa tření záchranné sítě.

Dostupné 16.2.2021 z: https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/how-reliable-are-social-safety-nets_65a269a3-en (Published: 22/12/2020).

Deskriptory: Mezinárodní, OECD, chudoba, příjem minimální, pomoc sociální, potřeba, ochrana sociální, dávky

uložené 2467

Redistribution from a joint income-wealth perspective: Results from 16 European OECD countries [Přerozdělení ze společného pohledu příjem–bohatství: Výsledky ze 16 evropských zemí OECD] / Sarah Kuypers, Francesco

Figari, Gerlinde Verbist.

Paris : OECD Publishing, 2021. - 61 stran. - (OECD Social, Employment and Migration Working Papers No. 257). - lit., obr., tab., příl.

Redistribuční analýzy obvykle používají příjem domácnosti jako hlavní referenční proměnnou pro hodnocení domácností a pro posouzení jejich daňových povinností a nároků na dávky. Stále více se však uznává význam bohatství/majetku a potenciální redistribuční účinky zdanění souvisejícího s majetkem. Použitím údajů z průzkumu financování a spotřeby domácností (HFCS) jako vstupních údajů pro model mikrosimulace daně-dávky EUROMOD hodnotíme redistribuční účinky daní a dávek oproti společné distribuci příjmy–majetek pro 16 evropských zemí OECD. Studujeme daně spojené s majetkem/bohatstvím. Analýza nám umožňuje získat přehled o tom, které typy politik jsou redistribuční, v jakých institucionálních podmínkách s přihlédnutím k distribuci příjmů i bohatství.

Dostupné 16.2.2021 z: https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/redistribution-from-a-joint-income-wealth-perspective_22103c5e-en (Published: 22/01/2021).

Deskriptory: EU, OECD, příjmy, daně, dávky, redistribuce

PRÁCE, ZAMĚSTNANOST, MZDY

uložené 2443

Employee monitoring and surveillance: The challenges of digitalisation [Monitorování a dohled nad zaměstnanci: Výzvy digitalizace] / Sara Riso.

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020.

Dublin : European Foundation for Improvement of Living and Working Conditions, 2020. - 49 stran. - (RESEARCH REPORT). - lit., obr., tab. - ISBN 978-92-897-2123-3.

Nové digitální technologie rozšířily možnosti monitorování a sledování zaměstnance na pracovišti i mimo něj. V souvislosti s rostoucí digitalizací práce existuje mnoho otázek souvisejících s monitorováním zaměstnanců, které vyžadují pozornost tvůrců politik. Kromě často citovaných obav o soukromí a etiku existují také důležité důsledky pro vztahy pracovník–zaměstnavatel, protože digitálně umožněné monitorování a dohled nevyhnutelně posunuje dynamiku síly na pracovišti. Na základě příspěvku ze sítě korespondentů Eurofoundu zkoumá tato zpráva regulační přístupy k monitorování pracoviště v Evropě a mnoho výzev vyplývajících z používání nových digitálních technologií. Zpráva čerpá z empirického a kvalitativního výzkumu a poskytuje také určitý přehled o rozsahu monitorování zaměstnanců v Evropě a dopadech na kvalitu a organizaci práce.

Dostupné 17.12.2020 z:

<https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2020/employee-monitoring-and-surveillance-the-challenges-of-digitalisation> (Published: 09/12/2020).

Deskriptory: EU, digitalizace, podmínky pracovní, telework, kvalita pracovního života, kontrola

uložené 2444

New forms of employment: 2020 update [Nové formy zaměstnání: aktualizace 2020] / Irene Mandl.

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020.

Dublin : European Foundation for Improvement of Living and Working Conditions, 2020. - 64 stran. - (RESEARCH REPORT). - lit., obr., tab., příl. - ISBN 978-92-897-2126-4.

Ačkoli standardní zaměstnání (obvykle na plný úvazek a trvalé) zůstává v EU dominantním typem zaměstnání, evropské trhy práce se stále více vyznačují řadou různých forem. Tyto nové formy zaměstnání zahrnují nové formální pracovní vztahy nebo pracovní vzorce (spojené s aspekty, jako je místo výkonu práce, pracovní doba nebo používání ICT), a někdy obojí.

Tato zpráva zaměřuje svou pozornost na devět inovativních forem zaměstnání ve 27 členských státech EU, Norsku a Velké Británii. Zkoumá politické rámce každé země, mapuje měřítko a rozsah výskytu těchto nových forem a zdůrazňuje hlavní příležitosti a rizika spojená s každou formou. Zpráva končí některými politickými doporučeními zohledňujícími budoucnost práce, která bude formována dvojitým přechodem k digitálnímu věku a uhlíkově neutrální ekonomikou, a novým způsobem práce díky COVID-19.

Dostupné 17.12.2020 z:

<https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2020/new-forms-of-employment-2020-update> (Published: 15/12/2020).

Deskriptory: EU, Norsko, V. Británie, trh práce, práce netypická, podmínky pracovní, digitalizace, práce platformní, pracovní místo sdílené, flexibilita pracovní

uložené 2446

Women and labour market equality: Has COVID-19 rolled back recent gains? [Ženy a rovnost na trhu práce: Převalcoval COVID-19 nedávné zisky?] / Martina Bisello, Anamaria Maftai, Massimiliano Mascherini.

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020.

Dublin : European Foundation for Improvement of Living and Working Conditions, 2020. - 22 stran. - (POLICY BRIEF). - lit., obr. - ISBN 978-92-897-2132-5. - ISSN 2599-8153.

Odstranění gender rozdílů na trhu práce dosažením rovné účasti žen je jedním z klíčových cílů nové strategie gender rovnosti 2020–2025. Navzdory významnému pokroku při snižování gender rozdílů v zaměstnanosti, v posledních několika letech rozdíl stagnoval. Kromě toho je stále rozšířená segregace v zaměstnání napříč sektory a povoláními.

Na tomto pozadí zkoumá předkládaný materiál vývoj účasti žen na trhu práce v posledním desetiletí a ukazuje, že přetrvávající gender rozdíly v zaměstnanosti stály Evropu v roce 2018 více než 320 miliard EUR ročně, což odpovídá 2,4 % HDP EU. Analýza rovněž zkoumá nepřiměřené dopady, které má současná krize COVID-19 na pracující ženy, včetně rizika odchodu z trhu práce a nezamýšlených důsledků omezovacích opatření. Končí přezkumem politických reakcí na pandemii, které v krátkodobém horizontu podpořily zaměstnanost žen, a navrhuje, jak by měla politika dlouhodobě reagovat, aby se zabránilo ztrátě za desetiletí zisků dosažených v oblasti rovnosti žen a mužů.

Dostupné 17.12.2020 z: <https://www.eurofound.europa.eu/publications/policy-brief/2020/women-and-labour-market-equality-has-covid-19-rolled-back-recent-gains>

Deskriptory: EU, trh práce, gender, rovnost, zaměstnanost, ženy, politika zaměstnanosti, COVID-19, doba pracovní, sladění pracovního a rodinného života

uložené 2447

Representativeness of the European social partner organisations: Local and regional government sector and social services [Reprezentativnost evropských organizací sociálních partnerů: Sektor místní a regionální správy a sociální služby] / Inga Pavlovaite, Pablo Sanz de Miguel, Peter Kerkhofs, Victoria Cojocariu.

Dublin : European Foundation for Improvement of Living and Working Conditions, 2020. - 224 stran. - (RESEARCH REPORT). - lit., obr., tab., příl. - ISBN 978-92-897-1683-3.

Tato studie poskytuje informace umožňující posoudit reprezentativnost aktérů zapojených do Evropského výboru pro odvětvový sociální dialog pro sektor místní a regionální správy (local and regional government – LRG), včetně sociálních služeb. Jejich relativní reprezentativnost legitimizuje jejich právo na konzultace, jejich roli a efektivní účast v evropském odvětvovém sociálním dialogu a jejich schopnost vyjednávat dohody. Cílem studií reprezentativnosti je identifikovat příslušné národní a evropské organizace sociálních partnerů v oblasti industriálních vztahů v členských státech EU a ve Spojeném království. Tato studie identifikovala Radu evropských měst a regionů (CEMR) (zastupující zaměstnavatele) a Evropskou federaci odborů veřejných služeb (EPSU) (zastupující zaměstnance) jako nejreprezentativnější organizace sociálních partnerů na evropské úrovni v sektoru LRG. Evropská konfederace nezávislých odborových svazů (CESI) má v tomto odvětví v několika členských státech také přidružené odbory.

Dostupné 5.1.2021 z:

<https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2020/representativeness-of-the-european-social-partner-organisations-local-and-regional-government-sector>
(Published: 17/12/2020).

Deskriptory: EU, vztahy industriální, dialog sociální, vyjednávání kolektivní, odbory, zaměstnavatelé, organizace, správa veřejná, služby sociální

uložené 2448

Industrial relations: Developments 2015–2019 [Industriální vztahy: Vývoj v období 2015–2019] / Christian Welz, Ricardo Rodriguez Contreras, Christine Aumayr-pintar, David Foden.

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020.

Dublin : European Foundation for Improvement of Living and Working Conditions, 2020. - 112 stran. - (FLAGSHIP REPORT). - lit., obr., tab., příl. - ISBN 978-92-897-2137-0.

V rámci svého mandátu na podporu dialogu mezi sociálními partnery Eurofound již více než 40 let monitoruje a analyzuje vývoj v systémech industriálních vztahů na úrovni EU a v členských státech EU. Tato stěžejní zpráva je založena na práci vykonané v této souvislosti během posledního programového období (2015–2019). Čerpá z rozsáhlého monitorování systémů industriálních a sociálního dialogu, které Eurofound průběžně provádí. Celkovým cílem zprávy je pomoci tvůrcům politik a aktérům industriálních vztahů porozumět výzvám, jimž čelí sociální dialog, a identifikovat možné způsoby, jak přispět k vyváženým a dobře fungujícím systémům industriálních vztahů do budoucna.

Dostupné 5.1.2021 z: <https://www.eurofound.europa.eu/publications/flagship-report/2020/industrial-relations-developments-2015-2019>

(Published: 15/12/2020).

Deksripty: EU, vztahy industriální, dialog sociální, vyjednávání kolektivní, systém, zákonodárství, zaměstnanci, zaměstnavatelé, organizace

Closure, equality or organisation: Trade union responses to EU labour migration [Uzavření, rovnost nebo organizace: Reakce odborů na pracovní migraci v EU] /

Alexandre Afonso, Samir Negash, Emily Wolff.

In: **Journal of European Social Policy**. - ISSN 0958-9287. - Roč. 30, č. 5 (2020), s. 528-542. - lit., obr., tab. - Special issue: Immigration and the Welfare State: The roles of employers and trade unions.

Tento příspěvek zkoumá strategie odborů na ochranu mezd tváří v tvář migraci v EU po rozšíření Evropské unie. Tvrdí, že odbory mají k dispozici tři nástroje k řešení rizik spojených s tlakem na snižování mezd: uzavírání prostřednictvím imigrační kontroly, vyrovnávání prostřednictvím kolektivního vyjednávání a minimálních mezd a organizaci migrujících pracovníků. Pomocí komparativních případových studií Švédska, Německa a Velké Británie ukazuje, jak různé typy mocenských zdrojů utvářejí odborářské strategie: odbory s významnými organizačními zdroji (ve Švédsku) spoléhaly na velké členství, aby usilovaly o strategii vyrovnání, a očekává se, že budou schopny "dovolit si" otevřenost. Německé odbory s nízkým členstvím, ale přístupem k politickému systému prosazovaly kombinaci uzavírání a rovnosti čerpající z politických intervencí (např. minimální mzdy). Britské odbory, které nebyly schopny ani jedno, zaměřily své úsilí na organizaci.

Deskripty: SRN, Švédsko, V. Británie, migrace, pracovníci migrující, trh práce, odbory

Integrating refugees through active labour market policy: A comparative survey experiment [Integrovaní uprchlíků prostřednictvím aktivní politiky trhu práce: Experiment komparativního průzkumu] / Flavia Fossati, Fabienne Liechti.

In: **Journal of European Social Policy**. - ISSN 0958-9287. - Roč. 30, č. 5 (2020), s. 601-615. - lit., obr. - Special issue: Immigration and the Welfare State: The roles of employers and trade unions.

V návaznosti na nedávný nárůst přílivu uprchlíků do Evropy provedly vlády značné investice do veřejných politik zaměřených na usnadnění integrace uprchlíků na trh práce. I přes toto úsilí zůstává účast uprchlíků na trhu práce nízká. Tato situace vyvolává otázku, zda zaměstnavatelé skutečně oceňují tyto veřejné politiky a zda účast uprchlíků na konkrétních aktivních politikách trhu práce, jako je pracovní praxe nebo dotace na mzdy, zvyšuje pravděpodobnost jejich přijetí. V tomto článku autoři uplatňují nový přístup a kombinují hodnocení zaměstnavatelů konkrétních aktivních politik trhu práce s jejich postoji k uprchlíkům. Tvrdí, že tyto politiky trhu práce mohou být úspěšné, pouze pokud zaměstnavatelé budou mít především pozitivní přístup k uprchlíkům. Tuto otázku zkoumají pomocí faktoriálního průzkumného experimentu se zaměstnavateli v Rakousku, Německu a Švédsku.

Výsledky ukazují, že hodnocení zaměstnavatelů je skutečně ovlivněno jejich postoji k této skupině. Účast v těchto politických opatřeních hodnotí pozitivně pouze ti zaměstnavatelé, kteří již mají k uprchlíkům pozitivní postoj.

Deskriptory: Rakousko, SRN, Švédsko, politika zaměstnanosti, osoby migrující, cizinci, integrace, trh práce, zaměstnavatelé

Determinants of Successful Labour Market Reintegration for Highly Educated Return Migrants in Slovakia [Determinanty úspěšné reintegrace na slovenský trh práce u vysoce vzdělaných navrátilců] / Lucia Mýtina Kureková, Zuzana Žilinciková.

In: **Sociológia**. - ISSN 0049-1225. - Roč. 52, č. 6 (2020), s. 624-647. - tab., lit.

Dostupné z: <https://www.sav.sk/journals/uploads/11301128Kurekova%20-%20Zilincikova%206-2020.pdf>

Deskriptory: SR, trh práce, pracovníci migrující, integrace, výzkum, gender, ženy, muži, vzdělání dosažené, zdroje lidské, statistika, demografie

uložené 2454

Analysis of Shortage and Surplus Occupations 2020 [Analýza nedostatku a přebytku povolání 2020] / John Mcgrath. - Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020. - 38 stran. - obr., tab., příl. - ISBN 978-92-76-25109-5. - ISSN 2600-2566.

Cílem této analýzy je implementovat článek 30 nařízení EURES (EU) 2016/589 a identifikovat přebytky a nedostatky povolání, včetně jejich složení podle pohlaví, jejich podílu zranitelných skupin, jejich regionální distribuce a jejich potenciálu vyrovnat nedostatek v povolání s přebytky ve stejném povolání přes hranice a regiony. Analýza dále obsahuje předběžné posouzení dopadu pandemie na poptávku a nabídku odborných kvalifikací na evropském trhu práce.

Dostupné 6.1.2021 z:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8356&furtherPubs=yes> (Published: 01/12/2020).

Deskriptory: EU, trh práce, kvalifikace odborná, gender, vzdělání dosažené, zaměstnatelnost, COVID-19, příležitosti pracovní

uložené 2459

Wages determinants in the European Union: Evidence from Structure of Earnings Survey (SES 2014) data – 2020 edition [Mzdové determinanty v Evropské unii: Údaje z průzkumu struktury výdělků (SES 2014) - vydání 2020].

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020. - 26 stran. - lit., obr., tab., příl. - ISBN 978-92-76-17435-6. - ISSN 2529-3222.

Tato publikace analyzuje dopad různých charakteristik zaměstnance (věk, povolání atd.) a jeho zaměstnavatele (odvětví, velikost) na mzdy v celé Evropské unii. Studie je založena na regresních technikách aplikovaných na mikrodata převzatá z průzkumu struktury výdělků z roku 2014, který shromažďuje harmonizované informace od 240 000 podniků a 11 milionů zaměstnanců pracujících v 27 členských státech. Regresní koeficienty poskytují informace o tom, jak různé trhy práce odměňují různé charakteristiky držitele zaměstnání a jak různé typy podniků soutěží, pokud jde o mzdy nabízené jejich zaměstnancům. Porovnáním charakteristik zaměstnání s pohlavím tato analýza rovněž osvětluje možné rozdíly mezi finančními výnosy ze vzdělání, práce na částečný úvazek atd. poskytovanými mužům versus ženám.

Dostupné 26.1.2021 z: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-statistical-reports/-/ks-ft-20-003> (Published: 30/03/2020).

Deskriptory: EU, mzdy, šetření, metody, skupiny věkové, vzdělání dosažené, gender

Le retour des domestiques [Návrat služebnictva] / Clément Carbonnier, Nathalie Morel.

Paris : Seuil, 2018. - 112 stran.

Rec. na: KELLER, Jan. - In: FÓRUM sociální politiky. - ISSN 1802-5854. - Roč. 14, č. 6 (2020). - s. 43-44.

Kniha se věnuje sociálním a ekonomickým souvislostem nárůstu osobních služeb ve francouzských domácnostech. Osobní služby prohlubují nerovnosti mezi ženami a jedná se o prekarizované činnosti s velice sníženými možnostmi pracovněprávní ochrany a bezpečnosti práce.

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-5-2020/?wpdmdl=9027&refresh=603fd8d99728d1614797017>

Deskriptory: Francie, práce domácká, pečovatelé, práce prekérní, domácnosti, ženy, nerovnost, gender

The Internal Market at a Social Turn? Social dumping and the protection of workers [Vnitřní trh v sociálním obratu? Sociální dumping a ochrana pracovníků] / Catherine Jacqueson.

In: **European Journal of Social Security.** - ISSN 1388-2627. - Roč. 22, č. 4 (2020), s. 403-420. - lit. - Special Issue on Discussing strategies for Social Europe: The potential role of EU law in contributing to the Union's policy objective of fighting poverty and social exclusion.

Volný pohyb by teoreticky měl umožnit jednotlivcům bojovat proti chudobě doma hledáním zaměstnání v jiném členském státě. Volný pohyb přesto není vždy tak snadný a může v praxi vést k sociálnímu dumpingu v konkrétních odvětvích, kde vyslaní pracovníci nakonec tlačí platy ke dnu. Takový dráha na dno může také vzniknout mimo kontext volného pohybu, když jsou pracovníci falešně kvalifikováni jako osoby samostatně výdělečně činné, čímž dochází k podbízení mezd. Tento článek tvrdí, že hospodářské právo EU vytváří rizika sociálního dumpingu i je napравuje. Vyzývá k vyvážení liberálního étosu zásady volného pohybu a práva hospodářské soutěže na jedné straně a sociálních cílů EU na straně druhé. Klíčovou otázkou je, zda je možné napravit rovnováhu mezi ekonomickou a sociální oblastí v rámci logiky vnitřního trhu, nebo musí sociální tlak přicházet zvenčí.

Deskriptory: EU, vysílání pracovníků, pracovníci migrující, migrace vnitřní, samostatní, rovnost, práce platformní, vyjednávání kolektivní, práva sociální

The tale of transparent and predictable working conditions intertwined with work-life balance: Assessing the impact of the new social policy directives on decent working conditions and social protection [Příběh transparentních a předvídatelných pracovních podmínek propojených s rovnováhou mezi pracovním a soukromým životem: Posouzení dopadu nových směrnic sociální politiky na důstojné pracovní podmínky a sociální ochranu] / Bartłomiej Bednarowicz.

In: **European Journal of Social Security**. - ISSN 1388-2627. - Roč. 22, č. 4 (2020), s. 421-433. - lit. - Special Issue on Discussing strategies for Social Europe: The potential role of EU law in contributing to the Union's policy objective of fighting poverty and social exclusion.

Prekérní zaměstnání je často spojeno s nejistotou zaměstnání a omezenými důsledky nároku na příjmovou podporu. Přesněji řečeno, to, co činí pracovní místa nejistými, jsou faktory, jako je chudoba pracujících a nízké mzdy, nedostatečné pracovní právo a ochrana sociálního zabezpečení, vysoká úroveň stresu a zdravotních problémů, omezené možnosti kariérního rozvoje a odborné přípravy nebo nízká úroveň kolektivních práv. Prekérní pracovníci najatí v atypických formách zaměstnání, jako je příležitostná práce, smlouvy na nula hodin nebo platformně zprostředkovaná práce, jsou obzvláště náchylní k zažití nejistých pracovních podmínek a často následně k pracovní chudobě, a tedy k sociálnímu vyloučení. Vystává proto otázka adekvátní reakce na úrovni EU v boji proti prekérnímu zaměstnání a zajištění důstojných pracovních míst se spravedlivými pracovními podmínkami, včetně ochrany před diskriminací a také přístupu k přiměřené sociální ochraně. Na základě těchto skutečností tento článek hodnotí dvě první právně závazné iniciativy z evropského pilíře sociálních práv (EPSR), jmenovitě směrnice (EU) 2019/1152 o transparentních a předvídatelných pracovních podmínkách v Evropské unii a směrnice (EU) 2019/1158 o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečovatелů, aby posoudil jejich dopad na důstojné pracovní podmínky a podmínky zaměstnání a sociální ochranu a zároveň podrobněji prozkoumal jejich pokrytí a možné limity.

Deskriptory: EU, politika sociální, právo pracovní, práva sociální, podmínky pracovní, podmínky zaměstnání, sladění pracovního a rodinného života, rovnostrace net, gender, práce netypická, práce prekérní

An EU minimum wage target for adequate in-work incomes? [Cíl minimální mzdy v EU pro přiměřené příjmy z práce?] / Sarah Marchal.

In: **European Journal of Social Security**. - ISSN 1388-2627. - Roč. 22, č. 4 (2020), s. 452-466. - lit., obr. - Special Issue on Discussing strategies for Social Europe:

The potential role of EU law in contributing to the Union's policy objective of fighting poverty and social exclusion.

Článek shrnuje argumenty ve prospěch iniciativy EU v oblasti minimálních mezd a zdůrazňuje kroky, které byly dosud podniknuty, se zaměřením zejména na konzultační dokument První fáze (First Stage) připravený Evropskou komisí. Na základě tohoto konzultačního dokumentu a předchozích návrhů tento článek posuzuje některé problémy spojené s prosazováním cíle EU minimální mzdy jako procenta národní referenční mzdy. Tento článek se zaměřuje na přiměřenost minimálních mezd pro pracovníky a jejich rodiny a nejprve zdůrazňuje, jaký dopad mohou mít spíše technické otázky související s definicí referenční mzdy a zadruhé, jak je důležité zvážit interakci minimální mzdy s širší systém daňových výhod při zajišťování přiměřených příjmů z práce. Zatímco iniciativa EU o minimálních mzdách má určitě své opodstatnění, tyto dvě výhrady ilustrují potřebu jasné definice toho, čeho chce tato iniciativa dosáhnout, a naznačují, že konkrétní cíle budou vyžadovat další doprovodná opatření, jako je další monitorování sítě příjmů osob s minimální mzdou.

Deskriptory: EU, politika sociální, mzda minimální, příjmy

uložené 2465

Job mobility, reallocation and wage growth: A tale of two countries [Pracovní mobilita, realokace a růst mezd: Příběh dvou zemí] / Alexander Hijzen, Wouter Zwysen, Mats Erik Lillehagen.

Paris : OECD Publishing, 2021. - 38 stran. - (OECD Social, Employment and Migration Working Papers No. 254). - lit., obr., tab., příl.

Tato zpráva analyzuje roli pracovní mobility pro realokaci pracovních míst a agregovaný růst mezd v Norsku a Spojených státech pomocí propojených údajů zaměstnavatel-zaměstnanec. Poskytuje čtyři hlavní zjištění. 1) I přes nižší celkovou pracovní mobilitu v Norsku je rychlost realokace pracovníků z firem s nízkými mzdami do firem s vysokými mzdami podobná jako ve Spojených státech. 2) Realokace pracovních míst má tendenci být proticyklická v Norsku, ale ve Spojených státech procyklická v důsledku slabší tendence firem s vysokými mzdami v USA zachovávat pracovníky během ekonomických poklesů. 3) Realokace pracovníků z firem s nízkými mzdami do firem s vysokými mzdami prostřednictvím mobility mezi zaměstnáními (job-to-job mobility) nepřiměřeně zvýhodňuje vysoce kvalifikované pracovníky v Norsku a pracovníky s nízkou kvalifikací ve Spojených státech. 4) Zpomalení agregátního růstu mezd primárně odráží spíše oslabení růstu mezd na pracovišti v obou zemích, než redukovanou roli realokace pracovních míst mezi firmami s nízkými a vysokými mzdami (i když to také hraje roli ve Spojených státech).

Dostupné 16.2.2021 z: https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/job-mobility-reallocation-and-wage-growth_807becdf-en (Published: 13/01/2021).

Deskriptory: Norsko, USA, OECD, mobilita pracovní, mzdy, výše, produktivita práce

uložené 2466

What happened to jobs at high risk of automation? [Co se stalo zaměstnáním s vysokým rizikem automatizace?] / Alexandre Georgieff, Anna Milanez.

Paris : OECD Publishing, 2021. - 67 stran. - (OECD Social, Employment and Migration Working Papers No. 255). - lit., obr., tab., příl.

Tato studie se zabývá tím, co se v 21 zemích stalo s pracovními místy s rizikem automatizace za poslední desetiletí. Všechny země zaznamenaly v uplynulém desetiletí růst zaměstnanosti a země, které v roce 2012 zažívaly vyšší riziko automatizace, zaznamenaly v následujícím období vyšší růst zaměstnanosti. Na profesní úrovni byl však růst zaměstnanosti mnohem nižší u pracovních míst s vysokým rizikem automatizace (6 %) než u pracovních míst s nízkým rizikem (18 %).

Nízko vzdělaní pracovníci se v roce 2012 více koncentrovali v povoláních s vysokým rizikem a od té doby se v těchto povoláních koncentrovali ještě více. Přesto nízký růst pracovních míst ve vysoce rizikových povoláních nevedl k poklesu míry zaměstnanosti nízko vzdělaných pracovníků ve srovnání s ostatními vzdělanostními skupinami. Je to z velké části proto, že počet pracovníků s nízkým vzděláním klesl v souladu s poptávkou po těchto pracovnících. Do budoucna však bude riziko automatizace na pracovníky s nízkým vzděláním stále více dopadat a krize COVID-19 může automatizaci urychlit, protože podniky snižují závislost na lidské práci a kontaktu mezi pracovníky nebo určitou výrobu přeorientovávají.

Dostupné 16.2.2021 z: https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/what-happened-to-jobs-at-high-risk-of-automation_10bc97f4-en (Published: 25/01/2021).

Deskriptory: Mezinárodní, OECD, trh práce, příležitosti pracovní, automatizace, zaměstnanost, vzdělání dosažené

uložené 2468

PES approaches to the promotion of gender equality: Gender equality, underemployment and involuntary part-time work: study report [Přístupy veřejných služeb zaměstnanosti k prosazování gender rovnosti: Gender rovnost, podzaměstnanost a nedobrovolná práce na částečný úvazek: studijní zpráva].

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020. - 54 stran. - (European Network of Public Employment Services). - obr., příl. - ISBN 978-92-76-25480-5.

Přístupy veřejných služeb zaměstnanosti k prosazování gender rovnosti: Gender rovnost, podzaměstnanost a nedobrovolná práce na částečný úvazek: studijní zpráva.

Předkládaná zpráva zkoumá současné postavení, pokud jde o gender rovnost jako oblast intervence v evropských veřejných službách zaměstnanosti (PES). Informace byly získány z jednotlivých PES prostřednictvím dotazníkového šetření distribuovaného prostřednictvím sítě EU PES, na které odpovědělo 25 členů sítě PES. Řešení gender diskriminace na trhu práce je prioritou evropské politiky zaměstnanosti od založení EHS. V rozhodnutí o zřízení sítě EU PES byl zmíněn jeho hlavní příspěvek k dosažení 75% míry zaměstnanosti žen a mužů, jak je uvedeno ve strategii Evropa 2020. Stávající strategický dokument o síti PES znovu potvrdil tento závazek PES. ESF je obzvláště důležitým prostředkem umožňujícím aktivity na podporu gender rovnosti na trhu práce. Toto je prominentní rys nejméně od programovacího období 2000–2007. V období 2014–2020 se pokročilo dále, zejména prostřednictvím tematického cíle podporovat udržitelné a kvalitní zaměstnání a podporovat pracovní mobilitu.

V době psaní zprávy (listopad 2020) je evropská ekonomika uprostřed velmi významného narušení kvůli pandemii COVID-19. Zatímco dlouhodobé důsledky zůstávají předmětem značné debaty, z bezprostředního dopadu je již zřejmé, že jsou nezbytně nutné politické intervence ke zmírnění rizika nepříznivých dopadů na trhu práce neúměrně dopadajících na ženy. Uznává se také, že krize může představovat příležitosti k posílení gender rovnosti, a při realizování a podpoře účinné národní politiky jsou veřejné služby zaměstnanosti klíčovými aktéry.

Dostupné 23.2.2021 z: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6a411acd-5553-11eb-b59f-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-192314761>

(Published: 12/01/2021).

Deskriptory: EU, služby zaměstnanosti, trh práce, rovnost, gender, zaměstnanost, muži, ženy, zaměstnání na zkrácený úvazek, sladění pracovního a rodinného života

uložené 2469

European Network of Public Employment Services (PES): Annual report: January – December 2020 [Evropská síť veřejných služeb zaměstnanosti (PES): Výroční zpráva: leden – prosinec 2020].

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020. - 26 stran. - obr., příl. - ISBN 978-92-76-28597-7.

Tato pátá výroční zpráva evropské sítě PES zahrnuje aktivity sítě od ledna do prosince 2019. Po dokončení dvou cyklů Benchlearningu a na cestě do třetího cyklu dosáhla síť PES vyššího stupně povědomí, pokud jde o institucionální kapacitu umožňující PES pokračovat v modernizaci a prohlubování spolupráce mezi evropskými PES.

Dostupné 23.2.2021 z: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/698a4c0b-61e8-11eb-aeb5-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search>

(Published: 28/01/2021).

Deskriptory: EU, služby zaměstnanosti, politika zaměstnanosti

uložené 2470

Labour market and wage developments in Europe: Annual review 2020 [Vývoj trhu práce a mezd v Evropě: Roční přehled 2020].

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020. - 127 stran. - lit., obr., tab., příl. - ISBN 978-92-76-27014-0. - ISSN 2443-6771.

Zpráva o vývoji trhu práce a mezd v Evropě analyzuje trh práce z makroekonomického hlediska. Poskytuje analýzu nedávného vývoje zaměstnanosti a mezd, přitom zkoumá eurozónu a EU jako celek ve srovnání s jejími globálními obchodními partnery.

V roce 2020 zažila EU v důsledku pandemie COVID-19 nejhlubší recesi od druhé světové války. Dopad na nezaměstnanost byl relativně mírný díky silné politické reakci na úrovni EU i na národních úrovních. Přesto zůstávají velké výzvy. Zaměstnanost je nižší než před pandemií. Vzhledem k tomu, že pracovníci ve slabých pozicích před pandemií jsou více vystaveni rizikům, je trh práce stále více polarizovaný, přičemž mnoho mladých lidí, lidí s nízkou kvalifikací a žen opustilo pracovní sílu. Více lidí také očekává, že budou nezaměstnaní. A navzdory oživení HDP ve třetím čtvrtletí roku 2020 zůstávají volná pracovní místa na nejnižší úrovni nejméně za posledních 20 let.

Politiky zaměstnanosti musí podporovat přerozdělování pracovních sil směrem k rozšiřujícím se odvětvím, a to i v digitálním a zeleném sektoru. Statistická příloha.

Dostupné 23.2.2021 z:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8366&furtherPubs=yes> (Published: 21/12/2020).

Deskriptory: EU, trh práce, zaměstnanost, doba pracovní, mzdy, náklady práce, nezaměstnanost, nezaměstnanost dlouhodobá, konkurenceschopnost, příležitosti pracovní, COVID-19, mobilita pracovní, telework, zaměstnání dočasné, kompenzace, příjmy nízké, nezaměstnaní, samostatní, politika zaměstnanosti, statistika

uložené 2471

Annual report on intra-EU labour mobility 2020 [Výroční zpráva o mobilitě pracovních sil v rámci EU 2020].

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2021. - 208 stran. - lit., obr., tab., příl. - ISBN 978-92-76-25452-2. - ISSN 2529-3281.

Tato výroční zpráva identifikuje na základě nejnovějších dostupných údajů (2019–2018) trendy ve volném pohybu pracovníků a jejich rodinných příslušníků. Letošní vydání zahrnuje také poznatky o mobilitě vysoce kvalifikovaných pracovníků a o mobilitě a demografických změnách. Ukazuje, že mobilita v rámci EU v roce 2019 vzrostla, i když po-
malejším tempem. Statistická příloha.

Dostupné 23.2.2021 z:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8369&furtherPubs=yes> (Published: 08/01/2021).

Deskriptory: EU, mobilita, mobilita pracovní, pracovníci migrující, zaměstnanost, nezaměstnanost, samostatní, vzdělání dosažené, trh práce, integrace, migrace vnitřní, kvalifikace odborná, demografie, ukazatele, statistika

uložené 2472

Report on strengthening EU social dialogue [Zpráva o posílení sociálního dialogu EU] / Andrea Nahles.

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2021. - 12 stran. - ISBN 978-92-76-29202-9.

Posílení a podpora sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání prostřednictvím budování kapacit je důležitým cílem Evropské komise. V červenci 2020 jmenoval komisař Nicolas Schmit paní Andreu Nahlesovou, bývalou německou spolkovou ministryni práce a sociálních věcí, jako zvláštní poradkyni pro sociální dialog a požádal ji, aby vypracovala zprávu o tom, jak toho lze dosáhnout.

Díky svým zkušenostem s procesy sociálního dialogu a politikami trhu práce, jakož i četným setkáním a příspěvkům sociálních partnerů za posledních šest měsíců, paní Nahles v této zprávě zdůrazňuje hlavní problémy a navrhuje soubor doporučení a iniciativ, který bude sloužit jako podklad pro akční plán k provádění evropského pilíře sociálních práv.

Dostupné 23.2.2021 z:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8372&furtherPubs=yes> (Published: 02/02/2021).

Deskriptory: EU, dialog sociální, vyjednávání kolektivní

uložené 2474

Working from home: From invisibility to decent work [Práce z domova: Od neviditelnosti k důstojné práci].

Geneva : ILO, 2021. - 263 stran. - lit., obr., tab. - ISBN 978-92-2-033709-7.

S rozšířením pandemie COVID-19 v roce 2020 se velká část světové pracovní síly přesunula k domácí práci a připojila se ke stovkám milionů dalších pracovníků, kteří již po desítky let z domova pracovali. Ačkoli práce z domova je již dlouho důležitým rysem světa práce, instituce, které řídí trh práce, jsou zřídka koncipovány s ohledem na domov jako pracoviště. Náhlý nárůst práce z domova přináší novou naléhavou potřebu ocenit důsledky práce z domova pro pracovníky i zaměstnavatele. Tato zpráva se snaží zlepšit pochopení práce z domova a pokročit v pokynech k politikám, které mohou připravit cestu k důstojné práci pro nové i staré domácí pracovníky.

Dostupné 23.2.2021 z:

https://www.ilo.org/global/publications/books/WCMS_765806/lang--en/index.htm

(Published: 13/01/2021).

Deskriptory: Mezinárodní, MOP, práce z domova, COVID-19, telework, podmínky pracovní, kvalita pracovního života, zaměstnanci, gender, flexibilita pracovní, digitalizace, mzdy, doba pracovní, sladění pracovního a rodinného života, bezpečnost práce, standardy pracovní

OBYVATELSTVO, MYGRACE

Mortality analysis of persons with disabilities in Argentina by age, sex and duration of benefit, 2015–16 [Analýza úmrtnosti osob se zdravotním postižením v Argentině podle věku, pohlaví a doby trvání dávky, 2015–16] / Carlos Oscar

Grushka, Octavio Nicolás Bramajo, Luciana Tibi.

In: **International Social Security Review**. - ISSN 0020-871X. - Roč. 73, č. 4 (2020), s. 49-73. - lit., obr., tab., příl.

Článek popisuje rozdílnou úmrtnost příjemců invalidního důchodu v Argentině v období 2015-2016 na základě platebních záznamů Národní správy sociálního zabezpečení (ANSES). Porovnává údaje pro osoby posouzené jako zdravotně postižené s celkovými údaji o populaci a také s dostupnými mezinárodními údaji (z Kanady, Chile, Mexika a USA). Kromě rozdělení míry úmrtnosti lidí se zdravotním postižením podle věku a pohlaví má vliv také doba trvání dávky a vytváří inverzní korelaci mezi délkou dávky a úmrtností.

Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/issr.12250>

Deskriptory: Argentina, Chile, Kanada, Mexiko, USA, úmrtnost, postižení, skupiny věkové, gender, důchod invalidní

uložené 2462

The 2021 Ageing Report: Underlying Assumptions and Projection Methodologies [Zpráva o stárnutí 2021: Základní předpoklady a metodiky projekce].

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020. - 220 stran. - lit., obr., tab., příl. - ISBN 978-92-76-16331-2. - ISSN 2443-8014.

Tato zpráva podrobně popisuje základní předpoklady a projekční metodiky pro odhad dlouhodobého ekonomického a rozpočtového dopadu stárnutí populace.

Deskriptory: EU, stárnutí, prognózování, prognózování ekonomické, situace ekonomická, metody

NOVÉ INFORMAČNÍ MATERIÁLY A PUBLIKACE VE FONDU KNIHOVNY

- Sig. 6727

ABC depistáže : Příručka pro výkon sociální práce na obecních úřadech / Jana Havlíková, Olga Hubíková. - První vydání.

Praha : VÚPSV, v. v. i., 2020. - 103 stran. - tab. - ISBN 978-80-7416-390-6. - ISBN 978-80-7416-391-3 (pdf).

Metodická příručka poskytující podporu provádění depistáže v rámci sociální práce na obcích. Sociálním pracovníkům obecních úřadů předkládá dosud chybějící metodický návod, jak depistáž, včetně následného stanovení cílů pomoci adresované občanům v tíživé životní situaci, realizovat v praxi.

Deskriptory: ČR, práce sociální, pracovníci sociální, obce, osoby v kritické situaci, VÚPSV, metody

- Sig. 6728

Správa depistáží : Uživatelská příručka (verze 1.1) / Jana Havlíková, Jan Turčínek. - První vydání.

Praha : VÚPSV, v. v. i., 2020. - 52 stran. - obr., tab. - ISBN 978-80-7416-392-0. - ISBN 978-80-7416-393-7 (pdf).

Příručka je určena pro sociální pracovníky, kteří budou využívat nově vytvořenou webovou aplikaci "Správa depistáží" (výsledek projektu TL01000229), a představuje nástroj pro distanční "zaškolení" v práci s touto aplikací.

Deskriptory: ČR, práce sociální, pracovníci sociální, obce, VÚPSV, metody

- Sig. 6729

Populace osob bez domova v České republice : Osoby přespávající venku, v noclehárnách, v azylových domech a v obecních ubytovnách / Olga Nešporová, Petr Holpuch. - První vydání.

Praha : VÚPSV, v. v. i., 2020. - 118 stran. - lit., tab. - ISBN 978-807416-388-3. - ISBN 978-80-7416-389-0 (pdf).

Monografie představuje výsledky rozsáhlého kvantitativního šetření "Osoby bez domova", které provedl Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i. v roce 2019. Přináší reprezentativní údaje o osobách přespávajících v České republice "venku", v nízkoprahových noclehárnách, v azylových domech, v domech na půl cesty a v nekomerčních obecních ubytovnách pro osoby bez přístřeší. Text informuje o základních sociodemografických charakteristikách osob bez domova, o jejich rodinném a sociálním zázemí a o délce a kontinuitě života bez domova. Dále sleduje ekonomickou aktivitu osob bez domova, jejich zdroje příjmů, zadluženost a saturaci základních životních potřeb. Pozornost je věnována i často špatnému fyzickému a psychickému zdraví a závislostem na alkoholu a na drogách. Sledována je míra využívání a poptávka po jednotlivých typech sociálních služeb pro osoby bez domova. Specifikovány jsou také formy pomoci, které považují za klíčové samotné osoby bez domova. Osoby bez domova přespávající venku jsou oproti těm, které využívají alespoň příležitostně nějaký typ ubytovací služby, těmi nejchudšími, nejvíce sociálně vyloučenými, s nejméně naplněnými základními životními potřebami a nejčastěji fyzicky či verbálně napadanými. Zároveň jsou mezi nimi nejvíce rozšířeny závislosti na alkoholu a dalších návykových látkách.

Deskriptory: ČR, bezdomovci, vyloučení sociální, chudoba, bydlení, služby sociální, osoby v kritické situaci, VÚPSV

- Sig. 6730

Monitoring nákladů práce v České republice, ve státech Evropské unie a v USA v letech 2012–2017 : Bulletin No. 13 / Vlastimil Beran. - První vydání.

Praha : VÚPSV, v. v. i., 2020. - 65 stran. - lit., tab. - ISBN 978-80-7416-385-2. - ISBN 978-80-7416-386-9 (pdf).

Monitoring nákladů práce shrnuje rozšířená data za státy Evropské unie a i data za USA v oblastech nákladů práce, zdanění práce ve vazbě na financování sociálního a zdravotního zabezpečení, podílu práce na nákladech a jednotlivých nákladů práce. Pro vystižení trendů se data týkají období let 2012–2017. S ohledem na metodickou roztržitost sledování nákladů práce se vymezují jako zdroje aktuální a mezinárodně srovnatelná data z Eurostatu, konkrétně statistika práce a národní účty, OECD, Státní závěrečný účet České republiky a U.S. Departmenta of Commerce, Bureau of Economic Analysis. Zpracování údajů a propočty se opírají o metodiku certifikovanou Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR v roce 2013 "Sledování nákladů práce a práce jako výrobního faktoru v České republice a v zahraničí". Dvouleté zpoždění vyplývá z termínů zpracování vstupních údajů Eurostatem a Českým statistickým úřadem.

Deskriptory: ČR, EU, USA, statistika, metody, náklady práce, příjmy, výdaje sociální, VÚPSV

- Sig. 6731

Labour Market Institutions and Productivity : Labour Utilisation in Central and Eastern Europe / Beata Woźniak-jęchorek, Michał Pilc (eds.). - První vydání.

Abingdon - New York : Routledge, 2021. - XX, 318 stran. - tab., lit. - ISBN 978-0-367-44428-0.

Kniha ve 12 kapitolách analyzuje roli formálních institucí, kterou sehrávají v oblasti trhu práce při využití pracovní síly. Problematika je nahlížena z pohledu 21 odborníků na trh práce z různých zemí střední a východní Evropy, mezi nimiž figurují rovněž T. Sirovátka a O. Hora, pracovníci VÚPSV, v.v.i.

Deskriptory: Evropa střední a východní, trh práce, produktivita práce, sborníky, VÚPSV

- Sig. 6732

Proceedings of the International Scientific Conference : Economic and Social Policy / Edit. Veronika Nálepová, Edit. Natalie Uhrová. - První vydání.

Ostrava : Vysoká škola PRIGO, 2020. - 470 stran. - tab., lit. - ISBN 978-80-87291-27-6.

Deskriptory: Mezinárodní, konference, politika sociální, politika hospodářská, politika zaměstnanosti

- Sig. 6733

Proceedings of the 5th International Conference on European Integration /

Michaela Staničková, Lukáš Melecký, Petra Doležalová, Tereza Powadová (eds.). - První vydání.

Ostrava : VŠB, 2020. - 490 stran. - ISBN 978-80-248-4455-8. - ISBN 978-80-248-4456-5 (pdf). - ISSN 2571-029X.

Deskriptory: Mezinárodní, konference, integrace evropská, COVID-19

- Sig. 6734

Vybrané údaje o sociálním zabezpečení za rok 2019. - První vydání.

Praha : Český statistický úřad, 2020. - 106 stran. - (Lidé a společnost). - tab.

Deskriptory: ČR, statistika, statistika sociální, zab. důchodové, nemocenské, pojištění zdravotní, péče sociálně zdravotní, důchody, příspěvky rodinné, zab. sociální, zab. v mateřství, zab. nemocenské, nouze hmotná, příspěvek na péči, služby sociální

- Sig. 6735

Společensko-ekonomické předpoklady sociálního vyloučení dětí v České republice / Eva Kovářová, Roman Vavrek, Ivana Vaňková. - První vydání.

Ostrava : VŠB-TU Ostrava, 2019. - 143 stran. - (Series on Advanced Economic Issues – SAEI; Vol. 62). - tab., lit. - ISBN 978-80-248-4396-4.

Monografie přináší přehled o vývoji konceptu sociálního vyloučení jak v členských státech Evropské unie, tak v rámci České republiky. Poukazuje na hlavní dimenze, příčiny sociálního vyloučení a analyzuje na základě předem vymezených indikátorů lokality v České republice nejvíce ohrožené sociálním vyloučením. Indikátory byly vymezeny na úrovni krajů a dále na úrovni okresů České republiky. Uvedené indikátory postihují ekonomickou a sociální dimenzi vyloučení s důrazem na děti a mládež.

Deskriptory: ČR, EU, vyloučení sociální, děti, mládež, služby sociální, politika sociální, prevence, výzkum

- Sig. 6736

Proceedings of 16th International Conference Economic Policy in the European Union Member Countries / Ingrid Majerová (ed.). - První vydání.

Karviná : Silesian University, 2018. - IV, 430 stran. - tab. - ISBN 978-80-7510-289-8.

Deskriptory: Mezinárodní, politika hospodářská, konference

- Sig. 6737

Pracovní doba v souvislosti s dovolenou, mzdou či platem, překážkami v práci a s dalšími aspekty / Bořivoj Šubrt. - První vydání.

Praha : ANAG, 2020. - 176 stran. - ISBN 978-80-7554-294-6.

Problematika pracovní doby, doby odpočinku a poskytování mzdy, platu a jejich náhrad je jednou z nejsložitějších agend, se kterými se zaměstnavatelé v oblasti pracovního práva a pracovních podmínek zaměstnanců setkávají. V praxi zaměstnavatelé v této oblasti často chybují, což vede k poškozování, nebo naopak neoprávněnému zvýhodňování zaměstnanců, a sami zaměstnavatelé se tak vystavují riziku uložení pokut od orgánů inspekce práce. Největší problémy nastávají u nerovnoměrného rozvržení pracovní doby, kdy například zaměstnavatelé chybně používají plánovací kalendář, dochází k zakázaným skrytým přesčasům a tím i k chybám v placení práce přesčas. S účinností od 1.1.2021 nabývá problematika pracovní doby ještě většího významu vzhledem k nové právní úpravě dovolené podle novely zákoníku práce provedené zákonem č. 285/2020 Sb. Překládaná publikace čtenáře seznámuje se správným postupem při posuzování pracovní doby a následného výpočtu práva zaměstnance na dovolenou a zároveň jej upozorňuje i na nejčastější chyby. Uvedeny jsou zde také další s pracovní dobou související procesy, a to včetně zmíněné nové právní úpravy dovolené.

Deskriptory: ČR, doba pracovní, dovolená, práce přesčasová, kontrola, mzdy, náhrada mzdy, právo pracovní, podmínky pracovní, zákonodárství, zaměstnanci, zaměstnavatelé

- Sig. 6739

Management a kvalita sociálních služeb. - První vydání.

Tábor : Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, 2020. - 348 stran. - lit. - ISBN 978-80-88361-06-0.

Kniha kolektivu autorů je pomocníkem a průvodcem všech manažerů v sociálních službách s ambicí obsáhnout podstatné oblasti a otázky, se kterými se právě manažeři potýkají. Zároveň se publikace věnuje kvalitě sociálních služeb, a to ze všech různých úhlů pohledu. Určena je tak nejen manažerům, ale i odborným pracovníkům, kteří se kvalitou sociálních služeb zabývají.

Deskriptory: ČR, služby sociální, manažeři, pracovníci sociální, kvalita sociálních služeb

- Sig. 6738

Základní pracovněprávní vztahy a jejich vývojové tendence / Michal Štangl. - První vydání.

Plzeň : Aleš Čeněk, s.r.o., 2020. - 206 stran. - lit. - ISBN 978-80-7380-794-8.

Monografie je věnována vývojovým tendencím základních pracovněprávních vztahů. Tyto vztahy jsou ovlivňovány nejen společenským vývojem, ale i technologickými změnami, které jsou významné jak pro výkon práce, tak i pro jednotlivé formy zaměstnání. Publikace vychází z geneze zákonodárství o práci a zaměřuje se na její hlavní etapy. Současně je pozornost věnována úpravě individuálních pracovněprávních vztahů a zásadám, na kterých je tato úprava založena. Dále se zaměřuje na proměny pracovního práva v 21. století, kdy se očekává, že lidská práce bude ve větší míře než doposud nahrazena automatizací, robotizací a digitalizací, zejména ve výrobních procesech. Očekává se tak zánik některých pracovních míst, a to zejména ve výrobě, s čímž souvisí též rekvalifikace zaměstnanců.

Na českém i zahraničním pracovním trhu se stále více uplatňují atypická zaměstnání, která jsou sice flexibilnější než "klasický" pracovní poměr, ale jsou právní úpravou méně chráněna. Proto také bývají nazývána jako zaměstnání prekérní. Autor se zaměřuje na rozbor jejich právní úpravy, vyhodnocuje jejich přednosti i nedostatky a srovnává českou právní úpravu s právní úpravou slovenskou.

Deskriptory: ČR, vztahy pracovní, právo pracovní, zákonodárství, vývoj, práce netypická, dohody, doba pracovní, flexibilita pracovní

- Sig. 6740

Právo na rovné zacházení : Deset let antidiskriminačního zákona / Marek Šmíd a kol. - První vydání.

Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2020. - 324 stran. - lit. - ISBN 978-80-7598-850-8.

Monografie vychází při příležitosti desátého výročí existence antidiskriminačního zákona v České republice. Za myšlenkou jejího vzniku stojí především bývalá veřejná ochránkyně práv Anna Šabatová, která za tímto účelem oslovila široké spektrum autorů z různých oblastí práva, ale i dalších společenských věd.

Text monografie je tematicky rozdělen do čtyř částí, přičemž první tři z nich jsou věnovány antidiskriminačnímu právu a judikatuře. Poslední část je zaměřena na společenské souvislosti rovného zacházení.

Deskriptory: ČR, zákonodárství, právo, rovnost, diskriminace, EU, vývoj, gender, odměňování, vztahy pracovní, AIDS, staří

- Sig. 6741

New Forms of Employment in the Czech Republic / Renata Kyzlingová, Soňa Veverková, Petr Pojer. - První vydání.

Praha : VÚPSV, v.v.i., 2018. - 100 stran. - tab., lit. - ISBN 978-80-7416-335-7.

Tato studie vznikla v rámci mezinárodního projektu VP 2017/004/0083 The adaptation of industrial relations towards new forms of work podpořeného Evropskou komisí. Studie popisuje vývoj na českém trhu práce v kontextu nových forem zaměstnávání, legislativu týkající se nových forem zaměstnávání, zdroje statistických dat, jakož i povědomí zaměstnavatelů a zaměstnanců o nových formách zaměstnávání. Text vychází z definic nových forem zaměstnávání dle Eurofound (2015) a mimo jiné slouží jako podklad pro mezinárodní komparativní studii, která porovnává rozvoj nových forem zaměstnávání v Bulharsku, Chorvatsku, Makedonii, Polsku a Rumunsku, čili v zemích, jejichž zástupci se účastnili tohoto projektu.

Deskriptory: ČR, EU, flexibilita pracovní, pracovní místo sdílené, práce z domova, trh práce, mobilita pracovní, organizace práce, VÚPSV

- Sig. 6742

Analýza možných dopadů automatizace a robotizace v odvětví Výroba dopravních prostředků na zaměstnanost v období 2020 - 2025 / Tomáš Lichard,

Věra Czesaná, Filip Klicnar, Ivan Lichner, Zdeňka Matoušková, Marek Radvanský, Helena Vychová. - První vydání.

Praha : VÚPSV, v.v.i., 2020. - 33 stran. - tab.

Cílem studie je analyzovat možný vliv zavádění nových technologií, zejména digitalizace, automatizace a robotizace do sektoru Výroba dopravních prostředků na zaměstnanost, a to nejen v tomto sektoru, ale i v ekonomice jako celku. Kromě toho je simulována také možná změna ve struktuře zaměstnanosti z profesního a vzdělanostního hlediska. Studie se zabývá výhradně analýzou výsledku simulací za předem definovaných předpokladů souvisejících s možným vlivem technologických změn, zcela záměrně se pomíjí vliv změny v poptávce, přestože je zřejmé, že změny v poptávce mohou urychlit či naopak zbrzdit zavádění nových technologií. Projektovaným obdobím je období let 2020–2025. Projekce dopadů do profesní úrovně je modelována pomocí modelu LEON pro roky 2019–2023. V momentě přípravy predikce byl poslední známý rok ISPV (Infomační systém v platech a výdělcích) dat 2018. Vypočítány jsou tři scénáře. Kromě základního a simulačního scénáře, jak je modeluje submodel zaměstnanosti, je modelován také scénář, ve kterém je brán do úvahy heterogenní potenciál automatizace v různých zaměstnaneckých klastrech.

Deskriptory: ČR, automatizace, zaměstnanost, digitalizace, modelování, nezaměstnanost, trh práce, průmysl, VÚPSV

- Sig. 6743

Péče o děti po rozvodu či rozchodu / Sylva Höhne, Jana Palonciová. - První vydání.

Praha : VÚPSV, v.v.i., 2019. - 66 stran. - tab., lit.

Publikace přináší analýzu dostupných statistických dat týkajících se porozvodové péče o děti v České republice. Po úvodních kapitolách zaměřených na související legislativu a vývoj rozvodovosti je pozornost zaměřena na statistiky rezortu spravedlnosti v oblasti opatrovnických řízení, tj. svěřením dítěte do péče v případě rozvodu jeho rodičů a výživné. Děti jsou v rámci prvních rozhodnutí stále svěřovány do péče matky, i když podíl střídavé i společné péče rodičů mírně roste. Pokud se případ vrací k soudu a dojde ke změně úpravy péče o dítě, je dítě svěřeno nejčastěji otci. Výživné je v rámci prvních rozhodnutí vyměřeno zejména otci, i když tento podíl v důsledku snižování podílu dětí, které jsou svěřeny do výlučné péče matky, mírně klesá. Průměrné výživné vyměřené otci je zhruba dvakrát vyšší než průměrné výživné stanovené matce. S věkem oprávněného dítěte se částky výživného zvyšují.

Deskriptory: ČR, děti, rodičovství, rodina neúplná, psychologie dítěte, rozvody, VÚPSV, soužití nesezdané, péče, výživné

- Sig. 6744

Zpráva z fokusních skupin : Dítě v rodičovském konfliktu / Jana Barvíková. - První vydání.

Praha : VÚPSV, v.v.i., 2019. - 45 stran.

Studie přináší dílčí výsledky předvýzkumu v rámci projektu Dopady míry rodičovského konfliktu na dítě a role, jakou v nich hraje konkrétní forma porozvodového uspořádání péče (IP70612). Podává zprávu o expertních rozhovorech a zejména fokusních skupinách realizovaných v průběhu prvního roku řešení projektu. Ty měly výzkumnému týmu poskytnout vhled do problematiky rodičovského konfliktu v České republice z pohledu praxe a poskytnout podklady pro přípravu dalších fází výzkumu.

Deskriptory: ČR, rodina problémová, rozvody, děti, výživné, péče, psychologie dítěte, rodina neúplná, VÚPSV

- Sig. 6745

Souhrnná analytická studie : Identifikace bariér vstupu dívek/žen do vzdělávání ve strojírenských oborech / Jaromíra Kotíková, Pavlína Šťastnová, Jan Smolík, Ester Kopecká, Petr Kolář, Michal Fürbacher, Leoš Mačák, Bedřich Musil. - První vydání.

Praha : VÚPSV, v.v.i., 2019. - 51 stran + příloha. - tab., lit.

Závěrečná zpráva přináší souhrnné výsledky, které byly v průběhu realizace projektu získány a které poukazují na situaci v oblasti možností vzdělávání a následného uplatnění dívek/žen v technických, zejména strojírenských oborech. Materiál ukazuje, že ačkoliv z hlediska nastavení právních norem či dalších společenských norem teoreticky dívkám/ženám nic nebrání ve stupu do oblasti technických oborů, skutečnost je odlišná. Stereotypy ve společnosti, které předem indikují oblast technických oborů jako pro dívky/ženy nevhodné, jsou ve společnosti silně zakořeněny. Souhrnná zpráva se tak soustředila na tři hlavní oblasti, ve kterých je mapována situace. Kapitola 3 přináší výsledky zachycující postojové změny u kariérových poradců v názorech na možnosti uplatnění (nejen) dívek/žen ve strojírenství. Na základě komparace názorových postojů před a po konání projektových aktivit (workshopů/exkurzí) bylo zjištěno, že u zkoumaného vzorku skutečně došlo k navýšení průměrného koeficientu informovanosti ve sledovaných oblastech. Další analyzovanou oblastí byly podmínky, postoje a reálná účast dívek na vzdělávání v technických oborech. Tato část analýzy ukázala na přetrvávající stereotypy ve vztahu k tomuto tématu jak na straně vzdělávacích institucí, tak rodin i samotných dívek/žen. K replikaci těchto stereotypů pak vede především celospolečenské klima. Poslední sledovanou oblastí pak byla možnost uplatnění žen na trhu práce v technicky zaměřených profesích. V rámci analýzy bylo prokázáno, že žen uplatňujících se v technických profesích je výrazně méně než mužů a že bariéry jejich vyššího zapojení mají opět několik základů – od společenského klimatu, přes (ne)vstřícnost zaměstnavatelů k zaměstnávání žen v technických profesích, kdy již např. PR akce mezi žáky škol jsou orientovány vesměs na chlapce.

Deskriptory: ČR, vzdělávání, gender, ženy, zaměstnavatelé, společnost, trh práce, kariéra profesionální, VÚPSV

- Sig. 6746

Multidisciplinarita v posuzování nároku na příspěvek na péči - analýzy a doporučení : Podklad pro Henleg / Libor Musil, Olga Hubíková, Jana Havlíková, Kateřina Kubalčíková, Zuzana Durajová, Vlastimil Beran. - První vydání.

Praha : VÚPSV, v.v.i., 2016. - 86 stran. - tab.

S využitím kvantitativních a kvalitativních výzkumných technik byly získány poznatky o možnostech uplatňování multidisciplinárního (MTD) přístupu v posuzování nároku na příspěvek na péči (PnP) zejména se zřetelem na možnost využití odbornosti sociální práce v této oblasti a s ohledem na funkci PnP ve vztahu k různým cílovým skupinám žadatelů/příjemců PnP.

Výstup obsahuje: I. analýzu stávající posudkové praxe v ČR s důrazem na stávající možnosti realizace MTD přístupu; vliv platné legislativy na koncept MTD posouzení nároku na PnP; identifikaci rizik stávající posudkové praxe ve vztahu k možnosti uplatnění MTD přístupu; identifikaci a analýzu dopadů rizik stávající posudkové praxe na různé typy žadatelů/příjemců PnP; II. doporučení inovovaného způsobu posouzení stupně závislosti u PnP k posílení prvku MTD v posudkové praxi, III. analýza oblastí, u nichž lze v souvislosti se zavedením navrhovaných inovací očekávat zvýšené náklady a také úspory či benefity.

Deskriptory: ČR, příspěvek na péči, služba posudková, lékařství posudkové, dávky, VÚPSV

- Sig. 6747

Spolupůsobení přenesené a samostatné působnosti subjektů veřejné správy při zajišťování dostupnosti sociálních služeb a sociální péče / Libor Musil, Jana Havlíková, Kateřina Kubalčíková, Olga Hubíková, Jana Růžičková. - První vydání.

Brno : VÚPSV, v.v.i., 2016. - 57 stran. - tab., lit.

Předložený text představuje hlavní výsledek projektu aplikovaného výzkumu "Výzkum spolupůsobení přenesené a samostatné působnosti subjektů veřejné správy při zajišťování dostupnosti sociálních služeb a sociální práce". Tato závěrečná studie navazuje na dílčí studie, které jsou uvedeny jako přílohy, a významnou měrou z nich čerpá. Z důvodu limitovaného rozsahu této závěrečné studie však nebylo možné zahrnout dostatečně obsažný obecný popis stavu výkonu sociální práce v přenesené působnosti na obecních a krajských úřadech, tento je ostatně obsažen ve zmiňovaných průběžných výstupech. Při prezentaci hlavních poznatků je pak záměrně věnována větší pozornost identifikovaným slabším místům systému, které v praxi v řadě obcí (nikoliv však ve všech) limitují dostupnost sociální práce pro tamní občany. Na tato zjištění následně navazuje formulace návrhů inovací nelegislativní i legislativní povahy, které směřují k zajištění základního rozsahu výkonu této agendy na všech obcích III. a II. typu dle jejich pověřenostní působnosti (směřují zejména k omezení potenciálního vlivu samosprávy na výkon agendy) a ke zvýšení efektivity a kvality výkonu sociální práce v přenesené působnosti realizované na základě zákona 108/2006 Sb. a zákona 111/2008 Sb.

Závěrečná studie je členěna následovně: 1. Syntéza dosavadních zjištění v členění dle zadání projektu; 2. Doporučení nelegislativní a případně i legislativní povahy vztahující se k úpravě výkonu sociální práce v přenesené působnosti; 3. Shrnutí ve formě tabulky propojující doporučení uvedená v části 2 s výzkumnou evidencí obsaženou v průběžných výstupech.

Dílčí studie jsou uvedeny v přílohách.

Deskriptory: ČR, služby sociální, práce sociální, pomoc sociální, správa veřejná,

zákonodárství, kraje, VÚPSV

- Sig. 6748

Dlouhodobá péče nejen v České republice / Ladislav Průša a kol. - První vydání.

Tábor : Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, 2021. - 366 stran. - tab., lit. - ISBN 978-80-88361-09-1. - ISBN 978-80-88361-10-7 (online).

Kniha identifikuje klíčové problémy, které brání rozvoji dlouhodobé péče o seniory a handicapované osoby v České republice. Klíčovou pozornost věnuje publikace problémům, které doprovázejí poskytování služeb v přirozeném domácím prostředí seniorů a zdravotně handicapovaných občanů. Na základě výsledků terénního šetření mezi pečujícími osobami v ČR a dotazníkového šetření mezi poskytovateli služeb dlouhodobé péče ve vybraných evropských zemích autoři navrhují řešení, která by měla přispět k odstranění existujících nedostatků a k naplnění priorit Národního plánu rozvoje sociálních služeb do roku 2025.

Deskriptory: ČR, péče dlouhodobá, péče sociálně zdravotní, služba pečovatelská,

pečovatelé, systém, financování, bariéry, domácnosti-důchodci, bezmocnost, závislost

- Sig. 6749

Mezinárodní komparace rozsahu a struktury příjemců příspěvku na péči a podmínek pro jeho přiznání v ČR, na Slovensku, v Německu a v Rakousku / Filip Hon, Ladislav Průša, Pavel Bareš. - První vydání.

Praha : VÚPSV, v.v.i., 2020. - 47 stran. - tab., lit. - ISBN 978-80-4716-396-8. - ISBN 978-80-7416-397-5 (pdf).

Cílem této výzkumné aktivity je navržení změn v konstrukci příspěvku na péči v České republice, a to za pomoci provedení mezinárodní komparace rozsahu a struktury příjemců příspěvku na péči a podmínek pro jeho přiznání v ČR, na Slovensku, v Německu a v Rakousku. Postup spočívá v analýze podílů příjemců příspěvku na péči na základě demografických věkově-pohlavních skupin obyvatelstva ve vyšším věku s rozlišením dle stupně závislosti. Zjištěné mezinárodní rozdíly, jsou zasazeny do kontextu rozdílnosti podmínek a způsobu provedení posuzovacího řízení, které předchází udělení příspěvku v uvedených zemích.

Analýza ukazuje existenci poměrně velkých rozdílů v systému příspěvku na péči mezi jednotlivými zeměmi. Na základě těchto rozdílů je možné komentovat, že v systému kritérií pro hodnocení stupně závislosti v České republice je několik stěžejních nedostatků. Chybí výjimky pro některé speciální druhy postižení a bodovací škála je oproti ostatním zemím příliš zjednodušená, což v kombinaci s hodnocením zdravotního stavu pouze na základě lékařských nálezů vede k nekonzistenci a nespravedlnosti celého hodnotícího systému.

Deskriptory: Mezinárodní, příspěvek na péči, podmínky nároku, demografie, stárnutí, postižení, nerovnost, VÚPSV, výzkum